

Gemeente
Sliedrecht

Voorjaarsnota 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Algemeen	5
Programma 1 - Samenleving.....	7
Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur	23
Programma 3 - Ruimte.....	34
Programma 4 - Bestuur en organisatie.....	53
Programma 5 - Financiën van Sliedrecht.....	62
Financieel	66

Algemeen

Inleiding

Conform de financiële verordening van gemeente Sliedrecht wordt in de voorjaarsnota 2025 tussentijds inzicht gegeven in de beleidsmatige en financiële stand van zaken ten opzichte van de in november 2024 vastgestelde primaire begroting 2025.

De voorjaarsnota geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële realisatie en prognose op programmaniveau. Deze prognose is gebaseerd op de realisatie van baten en lasten tot en met april 2025 met een inschatting van de bekende ontwikkelingen en het daarbij behorende verloop van de lasten en baten voor de resterende maanden van 2025. De voorjaarsnota kan worden gekoppeld aan voorstellen tot financiële bijstelling van budgetten en kredieten. Voorgestelde mutaties worden toegelicht en zijn vertaald in bijvoegde begrotingswijziging.

Ontwikkelingen op hoofdlijnen

Met de Voorjaarsnota 2025 wordt het begrotingssaldo voor 2025 met afgerond € 232.000 lager. Structureel daarentegen is er een verbetering van afgerond € 144.000 in het jaar 2026 oplopend naar € 273.000 in het jaar 2028. In onderstaande tabel zijn de meest in het oog springende mutaties benoemd. Onder de programma's worden deze, en de overige mutaties, toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutaties	2025	2026	2027	2028
GR Sociaal	N 785	-	-	-
Overhead	V 522	-	-	-
Dividend	V 271	-	-	-
Beschermd wonen	N 218	-	-	-
Decembercirculaire 2024	V 168	V 129	V 174	V 218
Griffie	N 162	N 202	N 162	N 162
Overige mutaties	N 28	V 217	V 217	V 217
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2025	N 232	V 144	V 229	V 273

Na verwerking van de mutaties in de Voorjaarsnota 2025 wordt het saldo van de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 als volgt:

Bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Begroting 2025 - meerjaren begroting 2026-2028	- N 3.568	N 3.671	N 4.557	
Septemercirculaire 2024	- V 28	N 109	N 251	
Winternota 2024 (structureel effect)	N 126	N 126	N 126	N 126
Belastingverordeningen 2025	V 48	V 96	V 144	V 192
Voorjaarsnota 2025	N 232	V 144	V 229	V 273
Begroting 2025 (stand na Voorjaarsnota 2025)	N 310	N 3.426	N 3.533	N 4.469

Opbouw en leeswijzer

In de voorjaarsnota (VJN) wordt per programma ingegaan op de beleidsmatige en financiële realisatie van de primaire begroting 2025. In de verschillende programma's herkent u de teksten van de kernopgaven, de ambities en de speerpunten. Deze teksten zijn gelijk aan de teksten uit de primaire begroting 2025.

Bij het onderdeel speerpunten wordt in de rechter kolom de voortgang /realisatie van het beleid, zoals vastgesteld in de primaire begroting 2025, beschreven.

Verder wordt per programma inzicht gegeven in de gerealiseerde lasten en baten. Het uitgangspunt hierbij is de financiële stand van zaken voor verwerking van de mutaties in de VJN. Er wordt inzicht gegeven in de (financiële) afwijkingen in de exploitatie en de investeringen.

De financiële afwijkingen in de exploitatie zijn onderverdeeld in mutaties met een saldo en neutrale mutaties. Het kan voorkomen dat er onder de neutrale mutaties toch een voordeel of een nadeel wordt benoemd. In dat geval staat er onder een ander programma een mutatie met een tegenovergesteld effect. De mutaties samen zijn budgettair neutraal.

De voorjaarsnota sluit af met het hoofdstuk "Financieel". Hierin treft u diverse totaal overzichten aan:

- een recapitulatieoverzicht per programma's
- het structurele effect (meerjarenperspectief) voortvloeiend uit de voorjaarsnota
- een overzicht van de mutaties in de reserves.
- een overzicht van de mutaties in de voorzieningen en
- een overzicht per programma van de mutaties in de kredieten.

Programma 1 - Samenleving

Kernopgave Veilig en Inclusief

We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf én voor elkaar zorgen. En wij zorgen voor een passend vangnet als er een steun in de rug nodig is.

Om onze sociale structuur betaalbaar te houden en te kunnen blijven investeren in inclusieve en veilige buurten, hanteren we in 2025 - in lijn met het collegewerkprogramma - de volgende vier ambities:

1. We maken werk van een veerkrachtige samenleving;
2. We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs;
3. We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners,
4. We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten.

Ambities

Ambitie 1: We maken werk van een veerkrachtige samenleving

De ondersteuningsvragen binnen het sociaal domein blijven groeien. Dit komt onder andere door maatschappelijke ontwikkelingen zoals onder andere de dubbele vergrijzing, kansenongelijkheid en mondiale onrust. Terwijl onze samenleving complexer wordt, nemen ook de verwachtingen toe dat veel alledaagse problemen via de professionele ondersteuning kunnen worden opgelost. Dit leidt niet alleen tot hogere kosten, maar ook tot een cultuur waarin we steeds meer zijn gaan diagnostiseren, labelen en behandelen.

We blijven vanuit het principe positieve gezondheid investeren in een preventieve structuur om de veerkracht van onze inwoners te behouden of te vergroten. Met een brede kijk op gezondheid en welzijn dragen we bij aan het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Dit doen we door het principe 'normaliseren' samen met onze partners vorm te geven door een context te creëren waarin het normaal is om andere mensen te helpen, gewone problemen gewoon worden opgelost en er een passend vangnet wordt gerealiseerd voor mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben gericht op wat op 'wat heb je nodig' en niet op 'wat heb je?'

Speerpunten

We faciliteren en stimuleren het principe normaliseren

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Bij de professionals in het sociaal domein is het belang van normaliseren een leidend principe, om de druk op de vraag naar ondersteuning te verminderen.	Hier is doorlopend aandacht voor in de reguliere werkprocessen.

Wij blijven inzetten op het benadrukken de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en het sociale netwerk in het sociaal domein. Afwijkingen van het 'gemiddelde', incidenten en mindere perioden worden door professionals in het Bonkelaarhuis niet onnodig geproblematiseerd en gemedicaliseerd. Hierin dient benadrukt te worden dat jeugdigen en opvoeders (inwoners) met hulpvragen waarbij (jeugd)hulp noodzakelijk is wel aanspraak moeten kunnen blijven maken op de juiste ondersteuning. Specifieke aandacht gaat hierbij naar de integratie van mantelzorgondersteuning in de brede intake, zodat draagkracht en -draagkracht goed gewogen kan worden voordat een interventie ingezet wordt.

Deze uitgangspunten zijn verankerd in onze werkwijze. Er is een versterkte samenwerking gerealiseerd tussen de professionals die verantwoordelijk zijn voor mantelzorgondersteuning en de brede intake. Bij complexere ondersteuningsvragen, waarbij een eenvoudig advies of het verbinden met lotgenoten niet volstaat, wordt de mantelzorgondersteuningsvraag meegenomen binnen het proces van de brede intake. Dit zorgt voor een integrale benadering van draagkracht en draaglast, met als doel dat de meest geschikte ondersteuning wordt geboden.

Professionals in het sociaal domein (vanuit het Bonkelaarhuis) moedigen inwoners/jeugdigen/opvoeders aan om steun/hulp te zoeken binnen informele netwerken wanneer het even niet lekker loopt (kwetsbaarheden/lastigheden in het leven). We versterken het normale leven en faciliteren informele netwerken, waar nodig.

Hier is doorlopend aandacht voor in de reguliere werkprocessen.

Het principe van normaliseren wordt verder verankerd door het opzetten van een mentaal gezondheidscentrum (als integraal onderdeel van het Bonkelaarhuis. Hiermee geven we samen met Yulius (regievoerder) invulling aan de opgave vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Het verkennend gesprek is een van de functies van een mentaal gezondheidscentrum. De betrokken professionals kijken vanuit verschillende expertises en naasten samen met de hulpvrager naar 'wat heb je nodig' en niet naar 'wat je hebt'.

Op dit moment vinden verkennende gesprekken plaats, waarbij we het belang van de integrale borging binnen Het Bonkelaarhuis benadrukken.

Een passend vangnet borgen voor inwoners die dat nodig hebben.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

In 2025 gaan we de dienstverlening vanuit het Bonkelaarhuis verder doorontwikkelen in relatie met de sociale basis en de pedagogische structuur in Sliedrecht. Daarbij houden we rekening met de ontwikkelingen rondom de fusie tussen Stichting Jeugdteams ZHZ en MEE/Vivenz.

Het principebesluit is genomen om een lokale stichting te organiseren specifiek gericht op het Bonkelaarhuis.

We gaan de ondersteuning vanuit het Bonkelaarhuis verstevigen ten aanzien van beschermd wonen.

We verstevigen de ondersteuning door

	ontwikkelingen actief te volgen, zodat inwoners met vragen hierover terecht kunnen bij de juiste professional in het Bonkelaarhuis.
We zetten in op het verlagen van de wachtlijst op begeleiding vanuit de Wmo, door vanuit het Bonkelaarhuis zo vroeg mogelijk begeleiding te bieden.	Om wachttijden op begeleiding vanuit de Wmo te verkorten, zetten we actief in op vroegtijdige ondersteuning. We zetten in op thuisbegeleiding, waardoor zonder indicatie inwoners begeleidt kunnen worden (preventief). Dit ontlast de maatwerkvoorzieningen en draagt bij aan het terugdringen van wachtlijsten.

Ambities

Ambitie 2: We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs

We willen het 'normale leven', zoals al omschreven onder de ambitie 'We maken werk van een veerkrachtige samenleving', verstevigen door een sterkere verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs. Door deze verbinding kunnen we in samenhang inzetten op preventieve structuur waarin de sociale en fysieke leefomgeving onze inwoners faciliteert om een gezonde leefstijl aan te nemen en naar elkaar om te zien in inclusieve samenleving. Hiermee willen we de veerkracht van onze inwoners verstevigen en zo druk op de sociale voorzieningen af laten nemen.

Speerpunten

We stimuleren een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor alle doelgroepen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Bij de kaders voor de ruimtelijke ontwikkeling is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het faciliteren van een gezonde leefomgeving. Dit betekent dat er in de uitwerking van de plannen rekening wordt gehouden met het ontwikkelen van een	Bij de advisering vanuit het sociaal domein op de uitwerking van ruimtelijke plannen wordt doorlopend rekening gehouden met de genoemde punten.

buitenruimte die (1) ontmoeting en verbinding faciliteert door middel van voldoende informele plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, (2) bewegen wordt gefaciliteerd door o.a. voldoende wandel- en fietspaden en (3) een gezonde leefomgeving wordt gerealiseerd door o.a. rekening te houden met hittestress.

We zetten in op het stimuleren van (inclusief) sporten en bewegen in samenwerking met sportaanbieders en maatschappelijke partners. Hierin heeft de combinatiefunctionaris Sport en Bewegen een belangrijke rol.

We voeren onder andere het programma 'wat is jouw sport' uit i.s.m. sportaanbieders en onderwijs.

We zetten in op het versterken van mentaal welbevinden en veerkracht, waarbij we rekening houden met de uitgangspunten van positieve gezondheid en normaliseren.

Op dit moment wordt door de GGD gewerkt aan de invulling van een regionaal programma Mentale Gezondheid. Hier zullen wij lokaal op aanhaken.

Samen met partners zetten we in op een integrale aanpak om een gezond gewicht te bevorderen, hierbij hebben we speciale aandacht voor de doelgroep jeugd. Bijvoorbeeld door het aanleggen van een Cruiffcourt.

Binnen de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Lokaal Sportakkoord II hebben we aandacht voor dit thema. Daarnaast hebben we aandacht voor een gezonde leefomgeving binnen ruimtelijke ontwikkelingen. Jong JGZ vervult een preventieve en signalerende rol gericht op de ambitie 'kind met gezond gewicht'.

We geven samen met onze partners uitvoering aan de acties die in het Preventie -en handavingsplan Alcohol en Drugs zijn opgenomen.

Het preventie - en handavingsplan alcohol en drugs is geëvalueerd en er wordt gewerkt aan een herijkt plan op basis van deze evaluatie.

We zetten in op het verstevigen van de pedagogische basis door het jongerenwerk te verstevigen. Hiervoor zal het jongerenwerk ontwikkeld worden, los van het Cultuurpodium. Daarnaast zal focus aangebracht worden t.a.v. de taken die het jongerenwerk uitvoert.

De jongerenwerkers hebben nauw samengewerkt met de VO-scholen in Sliedrecht en verschillende netwerkpartners. In de praktijk merken we dat de samenwerking tussen de betrokken uitvoerende partijen is versterkt, waardoor er na signalering snel actie wordt ondernomen en jongeren de juiste ondersteuning op de juiste plek krijgen.

We stimuleren ontmoeting en interactie tussen mensen om sociale netwerken te verstevigen.

Wat willen we gaan doen:

Er zijn laagdrempelige plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar in

Voortgang 2025:

Er zijn in Sliedrecht diverse laagdrempelige ontmoetingsplekken waar

gesprek kunnen. Hiermee willen we faciliteren dat mensen naar elkaar (blijven) omkijken waardoor de informele structuur in Sliedrecht wordt verstevigd. Daarnaast willen we borgen dat de signaleringstructuur aansluit, zodat mensen die (tijdelijke) ondersteuning nodig hebben deze ook krijgen.	inwoners elkaar kunnen ontmoeten (zoals de Groene Huiskamer, Mantelzorgcafe, Alzheimercafe en Bibliotheek). Professionals uit het Bonkelaarhuis en het jongerenwerk sluiten hierbij aan om de verbinding met de buurt te versterken en ondersteuning toegankelijk te maken. In de praktijk zien we dat de samenwerking tussen de uitvoerende partners goed verloopt. Na signalering wordt er snel geschakeld, waardoor inwoners op de juiste plek ondersteuning ontvangen.
We stimuleren multifunctioneel gebruik van onze gemeentelijke panden om ontmoeting en verbinding te faciliteren.	In lijn met de motie 'vreemd aan de orde van de dag' zijn de gemeente en SOJS in gesprek met een mediator om tot goede afspraken te komen over o.a. het gebruik en beheer van het pand Elektra.
We zetten in op het vergroten van het aantal lief en leed straten.	De ontwikkelingen rondom Lief en Leed straten verlopen voorspoedig, recent zijn er drie straten toegevoegd.
We borgen dat de inloop GGZ elders in Sliedrecht voortgezet kan worden.	De inloop GGZ is succesvol verhuisd naar MFA Elektra.

Ambities

Ambitie 3: We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners

We willen dat iedereen mee kan doen naar vermogen en dat inwoners zo veel als mogelijk voor zichzelf en elkaar kunnen zorgen. Bestaanszekerheid is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen naar vermogen en voor jezelf en elkaar te kunnen zorgen. Het is ook een belangrijke voorwaarde om je als mens te kunnen ontwikkelen, en tegelijkertijd draagt (door)ontwikkeling bij aan bestaanszekerheid. Niet alleen omdat er wellicht (meer) inkomen kan worden verkregen uit werk, maar ook omdat inwoners dan meer kennis en vaardigheden hebben om hun eigen leven vorm te geven, waaronder ook financiële administratie.

Als gemeente dragen we direct bij aan bestaanszekerheid en ontwikkelkansen door uitvoering te geven aan de Participatiewet, Arbeidsmarktregio-beleid, WSW voorziening Drechtwerk (en de doorontwikkeling naar een Sociaal Leerwerkbedrijf), lokale participatieplekken en minimabeleid. Vanuit deze beleidsterreinen zetten we in op het voorzien in (aanvullend) inkomen en ontwikkeling naar werk of andere betekenis gevende dag invulling. Daarbij zetten we vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in op het voorkomen van schulden en het zo snel mogelijk en goed oplossen van schulden. Beleidsterreinen die ook bijdragen aan het versterken van bestaanszekerheid zijn de investeringen die we als gemeente doen op de gelijke ontwikkelkansen voor kinderen en jongeren en onze inzet in het bestrijden van laaggeletterdheid (het vergroten van basisvaardigheden).

Net als bij meer gemeenten in Nederland neemt het aantal inwoners dat gebruik moet maken van een participatiewet-uitkering iets toe. Dat komt enerzijds omdat de uitstroom afneemt. Inwoners die kunnen werken zijn in deze arbeidsmarkt vaak al aan het werk. Dat betekent dat de inwoners die nu nog gebruik moeten maken van een uitkering een grote(re) afstand hebben tot de arbeidsmarkt door bijvoorbeeld ziekte of beperkingen of persoonlijke omstandigheden. Het aantal (voorheen) Wajongers

neemt ook gestaag toe in de participatiewet. Tegelijkertijd is er sprake van instroom door statushouders, deze zijn in hun inburgeringsperiode vaak aangewezen op een uitkering. In 2025 wordt de reeds gestarte herijking van het re-integratie en participatiebeleid voortgezet met aandacht voor aanpassing van methodieken, instrumentarium en ontwikkelprogramma op de (toenemende) zwaarte en specifieke (doelgroep)kenmerken van de uitkeringsgerechtigden. Daarbij is ook aandacht voor het bevorderen van maatschappelijke participatie en parttime werk en pro actief benaderen van kwetsbare jongeren om hen een zo groot mogelijke kans te bieden op een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

Het Rijk wil dat gemeenten hun arbeidsmarktregio's gaan (door)ontwikkelen naar een netwerkstructuur waar alle inwoners uit de arbeidsmarktregio op een duidelijk vindbare plek terecht kunnen met al hun vragen rondom loopbaanontwikkeling en Werk. Deze ontwikkeling zal in 2025 zijn beslag krijgen. De GR sociaal geeft deze ontwikkeling vorm binnen de kaders die wij als gemeente gesteld hebben. Wij vinden dit van belang omdat een goed functionerende arbeidsmarkt bijdraagt aan ontwikkelkansen en loopbaanmogelijkheden voor al onze inwoners.

Daarnaast wil het Rijk ook dat gemeenten hun WSW voorziening gaan (door) ontwikkelen naar Sociaal Leerwerkbedrijven. Ook dit zal zijn beslag krijgen in 2025.

Tot slot wordt er een nieuw beleid Schuldhulpverlening opgeleverd, met aandacht voor het implementeren van de (landelijk afgesproken) basisdienstverlening Schuldhulpverlening.

Speerpunten

Armoede is overdraagbaar. Daarom investeren we in onze kinderen, zodat ze maximale ontwikkelkansen krijgen aangeboden.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Gelijke kansen voor iedereen/maximale kansen : Samen met de partners hebben we een zorgroute (voor de doorgaande zorg- en leerlijn) 2-6 vastgesteld. We gaan deze zorgroute uitbreiden voor kinderen in de leeftijd van -9 maanden tot 18 jaar, zodat alle kinderen in de leeftijd 0 tot 18 jaar zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. De zorgroute heeft een belangrijke signaleringsfunctie, waardoor kleine problemen klein kunnen blijven en vroeg in de ontwikkeling van kinderen hierop al zicht is.	De benaming 'zorgroute' is gewijzigd in 'ontwikkelroute' om verwarring te voorkomen met een andere bestaande zorgroute. De naam sluit aan bij het doel om de ontwikkeling van kinderen en jongeren centraal te stellen. We zijn gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkelroute voor kinderen en jongeren van 6 tot 14 jaar.
We zetten in op onderwijsachterstandenbeleid, kernwoorden daarbij zijn preventieve aanpak, maatwerk, vindplaats van problematiek, resultaatgerichtheid, samenwerking en vertrouwen in de professionals. Scholen en kinderopvang gaan samen een locatieplan opstellen om taalachterstanden te bestrijden.	De locatieplannen voor het bestrijden van taalachterstanden zijn opgesteld en worden op dit moment uitgevoerd.
We bieden kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid om mee te doen aan zwemles, sport en cultuur in lijn met het vastgestelde minimabeleid.	Kinderen en jongeren tot en met 17 jaar wonend in een huishouden met een laag inkomen in Sliedrecht kunnen ook in 2025 een bijdrage krijgen voor

zwemmen, sport en cultuur vanuit
stichting Leergeld Drechtsteden.

We brengen het SMS-kinderfonds actief onder de aandacht om het bereik te vergroten. Hierbij streven we naar een bereik van 80% (374 kinderen) ten opzichte van 71% (330 kinderen) in 2023. We kiezen ervoor om het SMS kinderfonds door Stichting Leergeld uit te laten voeren omdat het invoeren van een passensysteem tot aanzienlijk hogere uitvoeringskosten leidt.

In het eerste kwartaal van 2025 hebben 155 kinderen in Sliedrecht een bijdrage ontvangen van stichting Leergeld.

We bieden ondersteuning aan financieel kwetsbare inwoners.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

We bieden inwoners lokaal informatie, advies en begeleiding/ondersteuning bij financiële en juridische vragen. Dit gebeurt in samenwerking tussen lokale voorzieningen zoals het Bonkelaarhuis en (medewerkers van) de Sociale Dienst Drechtsteden en het Juridisch Loket.

Er wordt informatie, advies, begeleiding en ondersteunen geboden. Helaas kan het Juridisch Loket op dit moment geen fysiek spreekuur meer bieden in Sliedrecht. Ze zijn wel via telefoon en e-mail bereikbaar. Voor inwoners die deze wijze van communiceren moeilijk vinden kan het Bonkelaarhuis ondersteuning bieden bij de communicatie. We zijn samen met het Bonkelaarhuis aan het onderzoeken of en hoe we een vorm van fysiek spreekuur toch mogelijk kunnen maken, eventueel in samenhang met het nog te vormen Relatiepunt.

We bieden inwoners lokaal de mogelijkheid om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn voor goed financieel beheer zoals taal- en rekenvaardigheden of budgetteren.

Inwoners kunnen gebruik maken van divers aanbod om aan taalvaardigheden te werken. Het taalinformatiepunt in de bibliotheek biedt persoonlijk advies en uitleg over het aanbod aan taalonderwijs in de buurt. Er zijn computers en er is lesmateriaal om te oefenen. Via het IDO en cursussen als Klik en Tik worden inwoners ondersteund en geholpen bij digitale vaardigheden. Inwoners in Sliedrecht kunnen ook terecht voor een gratis (digitale) budgetcursus bij het Da Vinci college of coaching en ondersteuning krijgen door de budgetcoach bij het Bonkelaarhuis.

We blijven inzetten op vroegsignalering op basis van betaalachterstanden en door bij hulpvragen van inwoners alert te zijn op onderliggende of flankerende financiële problematiek.

Er worden elke maand signalen ontvangen en op basis daarvan wordt contact gezocht met de betreffende inwoners door de sociale dienst Drechtsteden (cliënt SDD) of het Bonkelaarhuis (geen cliënt SDD).

We ondersteunen inwoners met onze minimaregelingen. De Sociale Dienst

De sociale dienst Drechtsteden heeft met bijna alle cliënten een eerste bestaanszekerheidscheck gesprek gevoerd. Er wordt een vervolgronde

Drechtsteden voert daarbij bij al hun cliënten een bestaanszekerheidscheck uit.

gepland om te kijken hoe het nu met cliënten gaat en of er nog wat nodig is.

We zetten in op participatie.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We herijken het beleid op de Participatiewet met specifiek aandacht voor het (door)ontwikkelen van re-integratie instrumenten en werkwijzen, zodat deze beter aansluiten bij de huidige samenstelling van de groep uitkeringsgerechtigden.	De pilot 'Klavertje vier' wordt voor de tweede keer uitgevoerd. Daarbij zijn we ook in gesprek met het Bonkelaarhuis, de sociale Dienst Drechtsteden en het Regionaal Werkcentrum om informatie, werkwijzen en ideeën uit te wisselen over mogelijke re-integratie instrumenten, zoals de opzet van "Klavertje Vier". We volgen daarbij de ontwikkelingen binnen Drechtwerk aandachtig, waar nieuwe ontwikkelpaden worden opgezet voor inwoners, gericht op kansrijke sectoren.
Indien het besluitvormingstraject op landelijk niveau zo ver is implementeren we wetwijzigingen die voortkomen uit het programma Participatiewet in balans en het Breed Offensief.	Er is nog steeds geen formele besluitvorming over de Participatiewet in Balans. De verwachting is dat besluitvorming dit jaar gaat plaatsvinden en dat de wijzigingen ingaan op 1 januari 2026. We zijn samen met de sociale Dienst Drechtsteden en de andere Drechtsteden ons aan het voorbereiden daarop. Mogelijk volgt, als er formele besluitvorming heeft plaatsgevonden op Rijksniveau, een voorstel tot aanpassen van de verordening Werk en Inkomen in de tweede helft van 2025.
We volgen en participeren waar nodig en mogelijk in de ontwikkeling van de Arbeidsmarktregio en de ontwikkeling van Drechtwerk naar een Sociaal Leerwerkbedrijf .	We zijn in gesprek met het Regionaal Werkcentrum, de sociale Dienst Drechtsteden en het Bonkelaarhuis (o.a. trajectbegeleiders participatie) om een goede verbinding te maken met elkaars mogelijkheden om zo inwoners van Sliedrecht zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling, opleiding en werk. We volgen daarbij de ontwikkelingen binnen Drechtwerk aandachtig, waar nieuwe ontwikkelpaden worden opgezet voor inwoners, gericht op kansrijke sectoren. Waarbij we ook volgen of vernieuwde werkwijzen ook op de locatie van Drechtwerk in Sliedrecht worden geïmplementeerd.
In aanvulling op de reguliere inzet van de Sociale Dienst Drechtsteden en Drechtwerk begeleiden we vanuit het Bonkelaarhuis 25 tot 30 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt richting onderwijs,	De trajectbegeleider participatie is nog steeds actief in het Bonkelaarhuis. De trajectbegeleider gaat vanaf medio 2025 ook een actievere rol spelen in de matching van inwoners naar beschikbare participatieplekken bij de lokale Leerwerkbedrijven. We willen op deze wijze ook de

vrijwilligerswerk of een andere vorm van participatie.

lokale samenwerking rondom inwoners van Sliedrecht die een steuntje kunnen gebruiken versterken. Daarnaast loopt er een tweede ronde van het project "Klavertje Vier".

Ambities

Ambitie 4: We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

Een wijk- en buurtgerichte aanpak kan bijdragen aan versterking van de sociale basis en leefbaarheid. Daarom is het project gestart om te komen tot buurtagenda's. Een buurtagenda is een agenda van en voor bewoners uit de buurt en bestaat uit vraagstukken waar zij graag mee aan de slag willen. De gemeente ondersteunt waar nodig door middelen beschikbaar te stellen en het proces te faciliteren. De realisatie hiervan zal in 2025 plaatsvinden.

In lijn met ons Integraal Veiligheidsplan (IVP) blijven we inzetten op veiligheid en leefbaarheid. We werken aan het beperken van woonoverlast en personen in een kwetsbare positie met de juiste begeleiding en hulp veilig te kunnen laten wonen in de wijk. Een deel van onze inwoners veroorzaakt overlast. Door vroegtijdig in te zetten op complexe situaties, kunnen overlastmeldingen, verzwaring van de problematiek en escalatie worden voorkomen. Recent (sept 2024) is het Convenant regionale aanpak woonoverlast medeondertekend door Tablis Wonen om hier samen met de gemeente en andere partners in op te trekken. Buurtbemiddeling is een vast onderdeel in de eerste fase van burengerucht. Ook zij komen ook steeds vaker complexere situaties tegen in de praktijk. Met Tablis Wonen maken we prestatieafspraken voor 2025: de inzet is om samen de verantwoordelijkheid te nemen voor buurtbemiddeling.

Met de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) willen we zo vroegtijdig mogelijk voorkomen dat complexe situaties (verder) uit de hand lopen. Het is een methodiek die richting geeft aan gecoördineerde regie op het snijvlak van zorg en veiligheid die we in 2025 gaan invoeren. Hierbij betrekken we onze (veiligheids)partners, zoals politie en Tablis wonen. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit houdt onze aandacht, we ontwikkelen een Persoonsgerichte aanpak (PGA) in lijn met onze buurgemeenten en sluiten hiermee ook aan bij het AVE model zoals eerder benoemd. Het preventie- en handavingsplan alcohol en drugs wordt integraal geactualiseerd.

Er zijn veel mogelijkheden waar inwoners hun klachten, verdachte situaties of overlast kunnen melden. Wellicht melden zij helemaal niet. Sommige van deze meldingen worden rechtstreeks doorgezet zonder tussenkomst van "systemen", waardoor deze niet in de cijfers terugkomen. Ons veiligheidsbeeld, gebaseerd op de (politie)cijfers, kan daardoor niet overeenkomen met de werkelijkheid. We zetten in 2025 in op het vergroten van de aangifte- en meldingsbereidheid. Zo komen we tot meer inzicht en de daarbij benodigde inzet om Sliedrecht nog veiliger te maken.

Kritische geluiden zijn essentieel voor de democratie en de rechtsstaat en de ruimte voor het uiten van maatschappelijk ongenoegen staat dan ook niet ter discussie. Het toenemend maatschappelijk ongenoegen, de vergroting van polarisatie en radicalisering/extremisme proberen we samen met onze veiligheidspartners, maar ook met maatschappelijke partners zoals de religieuze gemeenschappen te verminderen om zo de sociale stabiliteit te borgen.

Omdat criminaliteit zich niet aan gemeentegrenzen houdt, is het belangrijk om krachten te bundelen om het waterbedeffect tussen de gemeenten van Drechtsteden Buiten zoveel mogelijk te voorkomen. Samenwerken is essentieel voor de inzet van (schaarse) capaciteit, om barrières op te werpen, zodat criminelen hun misdrijven niet kunnen en willen plegen in onze gemeente, maar ook niet in buurgemeenten. We zetten daarom na evaluatie in op de voortzetting van het Bestuurlijk Interventie

Team (BIT) met onze partners in Drechtsteden Buiten in 2025. We versterken ook onze inzet op ondermijning op de terreinen van automotive, bedrijventerreinen en buitengebied door sterker samen te werken in de regio.

Agressie, geweld of intimidatie tegen bestuurders of politieke ambtsdragers is ingrijpend en onacceptabel. Bovendien ondermijnt deze vorm van agressie het functioneren van de overheid. Daarom volgt de gemeente Sliedrecht de landelijke richtlijnen waar het gaat om preventie en doen wij zo nodig aangifte en bieden wij ondersteuning en advies aan onze medewerkers, bestuurders en politieke ambtsdragers.

Ook in 2025 werken wij verder aan fysieke veiligheid. Vanuit Openbare orde en veiligheid zoeken we altijd de samenwerking met ruimtelijke ontwikkeling, met het sociaal domein, met verkeer en vervoer, zowel op beleidsniveau als in de uitvoering.

Opvang vluchtelingen

Hoewel de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïense vluchtelingen in maart 2025 afloopt, verwachten we dat opvang als gevolg van de voortdurende oorlog helaas langer nodig is, waardoor de richtlijn zal worden verlengd. Veel Oekraïners hebben werk en kinderen gaan naar school en raken ingeburgerd. Samen met de andere gemeenten binnen de Veiligheidsregio ZHZ denken wij na over de lange termijn scenario's voor duurzame opvang, begeleiding en ondersteuning.

We verwachten dat eind 2025 de asielopvang van het COA in Sliedrecht Noord operationeel is. We streven ernaar de noodopvang in het gemeentekantoor zo lang als nodig en mogelijk is open te houden, tot uiterlijk de opening van een AZC. We zijn in overleg met de VR ZHZ en het COA over de wijze waarop de exploitatie in de toekomst vorm zal krijgen. Net als in de noodopvang in het gemeentekantoor, blijven we er met de komst van het azc, samen met onze partners, voor zorgen dat er voldoende activiteiten zijn voor de vluchtelingen.

Speerpunten

We investeren blijvend in veilige wijken en buurten.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We implementeren de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) om effectiever en efficiënter samen te kunnen werken met onze ketenpartners.	Het AVE-model wordt op dit moment uitgewerkt. Dit doen we in samenwerking met gemeente Alblasserdam, vanwege een vergelijkbare aanpak Zorg en Veiligheid en gezamenlijke partners zoals Veilig Thuis en het Zorg- & Veiligheidshuis. De volgende stap is het voorleggen van dit plan aan onze partners voor feedback. Zodra deze input is verwerkt, gaan we over tot implementatie.
We continueren samen met woningbouwcorporatie Tablis Wonen de inzet van buurtbemiddeling.	In 2025 is opnieuw een overeenkomst getekend met Stichting De Sociale Basis voor de inzet van buurtbemiddeling. In 2025 leveren zowel Tablis Wonen als de gemeente een financiële bijdrage aan de inzet van buurtbemiddeling.

De omgevingswet zorgt voor een verschuiving van vergunningsverlening naar toezicht en handhaving. We blijven monitoren of de vrijheid die de omgevingswet onze inwoners biedt, niet leidt tot meer burenruzies of overlastsituaties. Indien nodig treden we toezichthoudend en handhavend op.

We kunnen (nog) niet achterhalen of er meer burenruzies of overlastsituaties zijn als gevolg van de Omgevingswet (1 januari 2024). In maart 2025 zijn de meest recente veiligheidscijfers gepubliceerd in het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld). Hieruit blijkt dat de cijfers 'burengerucht' in 2024 fors zijn gestegen t.o.v. 2023. Een burenruzie is echter vaak complexer dan het oplossen van burengerucht en vereist o.a. mediation of een juridische interventie.

We pakken handel en gebruik van drugs (op straat) aan door het integraal verzamelen en analyseren van signalen. Deze signalen dienen als basis voor aanpak en interventies. Naast de strafrechtelijke aanpak wenden we onze bestuurlijke middelen aan om vanuit verschillende sporen handhavend te kunnen optreden.

Op het gebied van drugshandel zetten wij in op een integrale benadering waarbij signalen vanuit politie, toezicht, zorg en inwoners worden verzameld en geanalyseerd. Deze signalen vormen de basis voor gerichte acties.

We werken integraal samen om het middelengebruik onder jongeren terug te dringen (actualiseren van preventie en handavingsplan alcohol en drugs).

We zijn begonnen met het actualiseren van het preventie- en handavingsplan alcohol en drugs. Hierbij zijn inmiddels verschillende partners voor benaderd, o.a. het onderwijs, ggd, jongerenwerk, verslavingszorg en de horecaondernemers.

We zetten in op het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van jeugdoverlast.

We zien dat jongerenoverlast in Sliedrecht toeneemt en dat vraagt om een gerichte aanpak. Dit beeld wordt bevestigd in de recent gepubliceerde cijfers van het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld 2024, waaruit een toename blijkt in de jongerenoverlast ten opzichte van 2023. Eind 2024 werd een samenscholingsverbod ingesteld om de overlast te beperken. Tegelijkertijd blijft samenwerking tussen gemeente, politie, jongerenwerk en andere partners essentieel. In het COOS-overleg, dat elke zes weken plaatsvindt, bespreken we gezamenlijk de overlastlocaties, meldingen en mogelijke oplossingen. Waar mogelijk hanteren we een persoonsgerichte aanpak om bekende overlastgevers effectief te benaderen en de anonimiteit weg te nemen. Preventie speelt hierin een cruciale rol.

We zien dat het belangrijk is dat jongerenwerk meer vanuit een ambulante aanpak gaat werken. Dit betekent een grotere aanwezigheid en zichtbaarheid op straat, waar jongeren actief worden benaderd en ondersteund.

We werken samen met onze ketenpartners aan het voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit.

Het beperken van jeugdoverlast heeft op dit moment de hoogste prioriteit in Sliedrecht. Daarnaast richten we ons op het voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden. Samen met partners zoals de politie en het jongerenwerk

	houden we signalen nauwlettend in de gaten en zetten we preventieve maatregelen in. Wanneer er aanwijzingen zijn dat jongeren betrokken raken bij criminele activiteiten, deelt de politie indien nodig informatie met de burgemeester via een bestuurlijke rapportage. Naast deze preventieve aanpak kunnen we, wanneer strafbare feiten toenemen, vanuit het bestuursrecht aanvullende maatregelen treffen, zoals een last onder dwangsom. Voordat we hiertoe overgaan, versturen we altijd eerst een waarschuwingsbrief en volgt een gesprek. Op deze manier bieden we jongeren de kans om via hulpverlening een alternatief en positief pad te kiezen.
We werken nauw samen met zorginstellingen om een veilig leefklimaat te realiseren voor al onze inwoners.	In 2025 zijn we gestart met het Zorg- & Veiligheidsoverleg Sliedrecht waarbij elk kwartaal verschillende partners samenkomen – waaronder de Wijk GGD, politie, Yulius, Bonkelaarhuis, Meldpunt Zorg & Overlast en Tablis – om ontwikkelingen te delen, knelpunten in de samenwerking op te lossen en waar nodig gerichte acties uit te zetten. Daarnaast analyseren we gegevens van de GGD en de politie om trends te signaleren en hierop tijdig te reageren. Het overleg wordt geleid door de beleidsmedewerkers Wmo en OOV (Zorg & Veiligheid).
We gaan spookbewoning tegen door de Landelijke Aanpak Adresfraude.	De inzet tegen spookbewoning vindt plaats in lijn met de Landelijke Aanpak Adresfraude. Dit betekent dat wij signalen van onrechtmatige bewoning ontvangen. Bij bevestigde fraude starten wij handavingsprocedures, waaronder het corrigeren van de BRP en het opleggen van maatregelen.
Met de VRZHZ realiseren we een nieuwe brandweerkazerne in Sliedrecht.	De bouw van de nieuwe brandweerkazerne is gestart.
Zowel in- als extern vergroten we het kennisniveau op het gebied van sociale stabiliteit.	Om het kennisniveau te vergroten zijn we in 2025 aangesloten bij verschillende kennissessies die gerelateerd zijn aan sociale stabiliteit.
We vergroten de weerbaarheid van zowel inwoners en ondernemers als het gaat om cybercriminaliteit en babbeltuics.	Samen met onder andere de bedrijfscontactfunctionaris en Platform Veilig Ondernemen stemmen we acties af.
We focussen in onze ondermijningsaanpak op de kernthema's automotive, bedrijventerreinen en watergebonden locaties. - We vergroten de interne- en externe bewustwording op het gebied van	Binnen onze aanpak richten wij ons op sectoren met verhoogd risico zoals de automotivebranche, bedrijventerreinen en watergebonden locaties. In de praktijk betekent dit dat wij risicoanalyses uitvoeren, gerichte controles organiseren en informatie gestuurd werken om signalen van

ondermijning.

- We versterken onze informatiepositie ten aanzien van ondermijningssignalen en werken hierin nauw samen met onze ketenpartners.

ondermijning vroegtijdig te onderkennen.

Bewustwording bij ondernemers en personeel wordt versterkt via voorlichtingscampagnes en bijeenkomsten.

We stellen samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen wijk-/buurtagenda's op.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

Buurtagenda's is één van de instrumenten om goed te luisteren naar de belangrijkste prioriteiten van onze inwoners voor hun buurt. Door gezamenlijk deze prioriteiten in projecten uit te voeren en op te lossen, ervaren inwoners grip over hun (veiligheids)situatie. Ze krijgen weer vertrouwen in de overheid en melden hun klachten, verdachte situaties en overlast. De gemeente krijgt via dorpsgesprekken een reëel beeld van de (veiligheids)situatie in de buurten en kan beter haar verantwoordelijkheid nemen inzake onveilige of overlastgevende situaties.

We analyseren beschikbare data en gaan op wijk- en buurniveau in gesprek met inwoners, maatschappelijke partners en andere relevante partijen. In 2024 en 2025 stellen we een plan van aanpak op voor de totstandkoming van wijk- en buurtagenda's. Medio Q1/Q2 2025 formuleren we samen met inwoners (strategische) doelstellingen en realiseren we plannen om de veerkracht en leefbaarheid in de wijk/buurt te versterken of te behouden.

We benutten ruimtelijke ontwikkelingen om in samenhang sociale doelstellingen voor gezondheid, bewegen/sport, welzijn en veiligheid te realiseren:

- Gebalanceerd woningbouwprogramma per buurt.
- Schone, aantrekkelijke en veilige buitenruimte.
- Meer groen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

In 2025 maken we het plan van aanpak voor de totstandkoming van wijk- en buurtagenda's definitief. Vervolgens starten we met de implementatie van een opdracht voor de uitvoering. Ook verkennen we of deze opdracht wordt uitgevoerd door de ambtelijke organisatie of de partners en uitvoeringsorganisaties van gemeente Sliedrecht.

We blijven inzetten op het enthousiasmeren en verbinden van burgerinitiatieven. We faciliteren initiatieven zo, dat ze zich op eigen kracht blijven ontwikkelen.

We zetten in op het verstevigen van toezicht en handhaving.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We continueren de dienstverleningsovereenkomst inhuur BOA's met Dordrecht.	Er is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten voor 2 vaste boa's voor de gemeente Sliedrecht tot eind 2027. De BOA's werken vanuit het gemeentekantoor en zijn zichtbaar op straat door het gebruik van de fiets. Er is een goede samenwerking tussen BOA's, politie en de gemeente.
Samen met de andere gemeenten in het basisteam Drechtsteden-Buiten wordt het Bestuurlijk Interventieteam geëvalueerd en doorontwikkeld. Dit interventieteam richt zich op complexe misstanden en uitwassen van ondermijning.	In maart is er in de Drechtsteden namens het BIT een integrale controle geweest op automotieve, waaronder twee adressen in Sliedrecht. De evaluatie van het BIT volgt nog. Hiervoor is extern een opdracht uitgezet.
We werken nauw samen met de diverse toezichtteams die actief zijn in de gemeente Sliedrecht (zakkenrollerspreventieteam, buurttoezicht en suswachten).	Het (zakkenrollers)preventieteam, buurttoezichtteam en de suswachten zijn veel aanwezig in de gemeente Sliedrecht. Onlangs zijn de suswachten ingezet op de Kermis. De genoemde teams zijn een waardevolle aanvulling op het toezicht in de openbare ruimte.
We sluiten aan bij regionale- en landelijke toezicht en handhavinginitiatieven.	We blijven de aansluiting zoeken bij landelijke of regionale initiatieven die aansluiten op onze veiligheidsaanpak.

Overzicht van baten en lasten

Programma Samenleving	Begroting 2025 voor VJN	Mutaties VJN 2025	Begroting na mutaties VJN 2025
Lasten	N 53.852	N 1.481	N 55.333
Baten	V 15.944	V 591	V 16.535
Saldo van baten en lasten	N 37.908	N 890	N 38.798
Storting in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	V 334	-	V 334
Reserve mutatie	V 334	-	V 334
Totaal programma Samenleving	N 37.574	N 890	N 38.464

Bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo
Saldo	1	GR Sociaal	N 1.614	V 829	-	-	N 785
	2	Beschermd wonen	-	N 218	-	-	N 218
	3	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	N 38	-	-	-	N 38
Som Saldo			N 1.652	V 611	-	-	N 1.041
	4	Stichting Sociaal Team Sliedrecht	V 255	-	-	-	V 255
	5	Taakmutaties gemeentefonds	N 103	-	-	-	N 103
		Overige mutaties < € 25.000	V 20	N 20	-	-	-
Som Neutraal			V 172	N 20	-	-	V 152
Totaal Samenleving			N 1.481	V 591	-	-	N 890

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. GR Sociaal, nadeel € 785.000

Op basis van de voorjaarsbrief 2025 wordt er een netto hogere gemeentelijke bijdrage verwacht aan de GR Sociaal.

De gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering is meer dan de prijs waarmee in de primaire begroting 2025 is gerekend. Daarnaast is het aantal klanten met een bijstandsuitkering minder hard gedaald dan dat de GR Sociaal als doel had gesteld. Tevens is bij de vaststelling van de primaire begroting besloten de verwachte autonome groei 2025 niet te verwerken in de begroting. Nu blijkt dat de noodzaak er is deze groei alsnog mee te nemen,

Daarnaast zijn er hogere kosten voor Wmo huishoudelijke ondersteuning als gevolg van de aanbesteding. Ook komt er vanaf 2025 een groep klanten over vanuit Maatschappelijke opvang naar Individuele begeleiding.

2. Beschermd Wonen, nadeel € 218.000

Op basis van een voorlopige prognose 2025 van het overschot Beschermd Wonen & Opvang is deze naar beneden bijgesteld. In deze prognose is het laatste besluit van het bestuurlijk overleg nog niet verwerkt. Er is goedkeuring geven aan een project in Zwijndrecht en in Gorinchem.

In Zwijndrecht wordt een een kleinschalige, laagdrempelige en regionale toegankelijke logeervoorziening bestaande uit 10 woonunits gerealiseerd. Dit is een voorziening waar mensen met een psychische kwetsbaarheid die zelfstandig wonen voor korte tijd (maximaal 10 dagen) terecht kunnen, wanneer zij het thuis even niet redden. In Gorinchem worden een aantal zogenaamde Linge Huusjes (Skaeve Huusjes: zeven units en een unit ten behoeve van sociaal beheer en toezicht) gerealiseerd. Hiermee wordt invulling gegeven aan een regionale behoefte voor specifieke beschermd wonen voorzieningen.

De exacte financiële vertaling van dit besluit moet nog verwerkt worden in een nieuwe prognose. Zo nodig zal de begroting hier in de Winternota op worden aangepast.

3. Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, nadeel € 38.000

De gemeentelijke bijdrage is naar aanleiding van de definitieve begroting 2025 verhoogt met € 38.000.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

4. Stichting Sociaal Team Sliedrecht, voordeel € 255.000

Er heeft een budgetneutrale herschikking plaatsgevonden van de structurele subsidie Stichting Sociaal Team Sliedrecht. Op basis van de cirkel indeling is gekeken naar een zuivere verdeling in de taakvelden. Dit heeft geresulteerd in een verschuiving in budget van programma 2 naar programma 1.

5. Taakmutaties gemeentefonds, nadeel € 103.000

Taakmutatie gemeentefonds Aanpak armoede en schulden is toegevoegd aan programma 1 ter uitvoering van het beleidsplan schuldhulpverlening. Een andere taakmutatie is toegevoegd aan programma 1 ter continuering van de structurele subsidie Stichting Sociaal Team Sliedrecht.

Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur

Kernopgave Ondernemend en Betrokken

Ondernemend en betrokken zijn zit diep geworteld in Sliedrecht. Binnen onze samenleving doen mensen veel zelf. Daar zijn we niet alleen trots op, we hebben ook de ambitie dat verder te versterken. Bijvoorbeeld door het borgen van de vitale economie en het levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang. Verschillende Sliedrechtse bedrijven, met name die in de maritieme sector en de aanverwante maakindustrie, zijn actief over de hele wereld en bieden werk aan veel Sliedrechtse. Ook de vele zorginstellingen, de detail- en groothandel en de ondernemers in het centrum leveren een grote bijdrage aan Sliedrechts vitale economie. De lokale en regionale arbeidsmarkt is cruciaal: het lokale en regionale bedrijfsleven heeft immers behoefte aan gekwalificeerd personeel. Niet voor niets werken onderwijs en bedrijfsleven nu al samen aan een goede aansluiting van het onderwijs op het werk dat gedaan moet worden. Deze manier van werken borgen we graag voor de toekomst en waar mogelijk voegen we kwaliteit toe. Er ligt lokaal een belangrijke opgave om sterker in te zetten op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van de Sliedrechtse bedrijven. Als we onze inwoners maximale kansen willen bieden, is het belangrijk een nog sterker appel te doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van die bedrijven. We willen ze actiever en persoonlijker benaderen en verleiden tot het bieden van onder andere stage-, leer- en participatieplaatsen. Daarmee kunnen we bijgedragen aan de maatschappelijke opgaven zoals opgenomen in het programma 'Veilig en Inclusief Sliedrecht', waarin onder andere het verhogen van de participatie van onze inwoners richting de arbeidsmarkt centraal staat. (zie 3.1).

Natuurlijk houdt een gunstig ondernemingsklimaat ook in dat er voldoende ruimte is voor bedrijven. En dat bedrijven op de juiste plek gevestigd zijn. Ook een goede uitstraling van de terreinen en het centrum zijn daarbij van groot belang. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de kernopgave ruimtelijke vernieuwing en zijn onlosmakelijk verbonden met het bedrijvenbeleid en het vestigingsklimaat. Ze moeten dan ook in samenhang gezien worden.

We gaan in 2025 voor de volgende vijf ambities vanuit het raamwerk van het collegewerkprogramma (CWP):

- A. We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie
- B. We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven
- C. In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt
- D. In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen
- E. In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot.

Ambities

Ambitie 1: We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie

Samen met de ondernemers stelden we een nieuwe Economische Visie 2021-2030 op die tal van ambities bevat om de lokale economie nog beter te laten functioneren. Uitgangspunt is de algemene versterking van het vestigingsklimaat. Prioritaire thema's zijn vitale werklocaties en slim ruimtegebruik, innovatie, verduurzaming en digitalisering, arbeidsmarkt-onderwijs en bereikbaarheid. De visie én de ondernemers vragen voor de nieuwe collegeperiode niet om nieuwe plannen, maar om uitvoering. We realiseren daarom in 2025 de volgende zaken:

- Het versterken van de samenwerking met het Ondernemersfonds en het Ondernemersplatform;
- Belangrijke eerste stappen in de verduurzaming van de bedrijventerreinen door het uitbreiden van de Green Deal.

Speerpunten

We zetten per 2023 een gemeentebreed ondernemersfonds op, voor en door ondernemers.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2025 geven wij een verder vervolg aan de in 2024 opgestelde uitvoeringsagenda. Denk hierbij aan projecten op het gebied van duurzaamheid, (verkeers) veiligheid en het professionaliseren van het parkmanagement voor de bedrijventerreinen. De ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor de gemaakte keuzes en de uitwerking daarvan. Het Ondernemersfonds legt jaarlijks verantwoording af over de activiteiten die zij heeft uitgevoerd in haar jaarverslag.	Ook in 2025 werkt het Ondernemersfonds aan de uitvoeringsagenda met projecten op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en parkmanagement. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering en verantwoording via het jaarverslag van het fonds. Het fonds is sinds 2023 operationeel en heeft al bijgedragen aan meerdere projecten op bedrijventerreinen en in de winkelgebieden.

In samenwerking met onze regio (via DEAL) hebben we als gemeente actief accountmanagement richting Sliedrechtse bedrijven.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2025 werken we samen met onze regio verder aan de vertaling van de economische visie naar een aanpak voor strategisch accountmanagement. Een van de prioritaire thema's voor de versterking van het algemene vestigingsklimaat is de arbeidsmarkt en onderwijs. In samenwerking met Stichting Maatschappelijk Betrokken Ondernemen zijn we gestart met het acquireren van bedrijven om deel te nemen als partner wat moet resulteren in een minimum aantal van 20.	Tijdens de bedrijfsbezoeken brengen we actief de prioritaire thema's ter sprake en vragen ondernemers om hierin bij te dragen. Op 14 februari hebben we de kick off meeting voor Sliedrecht georganiseerd op het terrein van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen en zijn we gestart met het werven van bedrijven als partner. Op dit moment zijn er twee Sliedrechtse partners.
Ook organiseren we in 2025 de zorg- en techniekroutes waarbij het bedrijfsleven en onderwijs samenwerken aan de aansluiting van scholieren op zorg- en technische beroepen.	De zorgroute staat gepland op 21 mei en de techniekroute in november. Voor de zomervakantie willen we starten met de planning voor het schooljaar 2025/2026.

We werken aan verduurzaming van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2025 werken we met private partners aan de verdere realisatie van een Greendeal. Op de agenda staan onder andere de volgende punten om te komen tot duurzame energieopwekking en -mobiliteit op de bedrijventerreinen van Sliedrecht: - concretiseren business plan - bepalen rechtsvorm - uitwerken organisatievorm en - het opstellen van een roadmap voor de fasering van de werkzaamheden	In 2025 werken wij samen met de partners verder aan de Greendeal voor duurzame energie en mobiliteit. De analyses van het energieverbruik zijn bijna compleet (Kerkerak volgt nog). Met elkaar werken wij toe naar een sluitende business case, verkennen de juridische vorm (o.a. cooperatie), richten de organisatie in en stellen een roadmap op. De eerste projectbijeenkomsten in 2025 hebben plaatsgevonden en de analyse vormt de voor de vervolgstappen dit jaar.

In de Smart Delta Drechtsteden zetten we ons actief in op innovatie en versterking van het maritieme cluster.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2025 starten we met de uitvoering van de herijkte GroeiAgenda (op weg naar 2040). De nieuwe uitvoeringsorganisatie zorgt voor een extra impuls.	De nieuwe uitvoeringsorganisatie zorgt voor een extra impuls. Sliedrecht zet zich via Smart Delta in voor het versterken van de maritieme maakindustrie, campusontwikkeling en strategisch accountmanagement. In 2024 zijn meerdere projecten voorbereid. Deze projecten zullen starten of zijn al gestart in 2025. Het Scholingsfonds is hier een voorbeeld van.

Ambities

Ambitie 2: We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven

Het programma Ruimtelijke Vernieuwing krijgt steeds verder vorm. Duidelijk is dat wij nog steeds slim moeten omgaan met onze beschikbare ruimte. Optimaal benutten en kwaliteit verhogen blijven uitgangspunten. Dit geldt voor zowel de bestaande bedrijventerreinen als voor de (her)ontwikkeling van de laatste braakliggende (private) locaties. Hoe de ruimtelijke puzzel zal worden gelegd, kun je terugzien in de Ruimtelijke Economische Visie die wij samen met de provincie opstellen en de planvorming van het programma Ruimtelijke Vernieuwing.

Speerpunten

We realiseren parkmanagement en gebiedsbeheer op alle Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2025 brengen wij de gemaakte afspraken in uitvoering m.b.t. gebiedsbeheer en parkmanagement van de Sliedrechtse bedrijventerreinen. Daarbij heeft schoon, veilig en heel primair de aandacht.	Zowel het Ondernemersfonds als de gemeente hebben een financiële investering gedaan waarmee wij het parkmanagement verder professionaliseren. Dit alles ten gunste van het vestigingsklimaat voor onze Sliedrechtse ondernemers.

We zetten in op (her)ontwikkeling van verouderde terreinen of niet ontwikkelde locaties.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Ook in 2025 heeft de (her)ontwikkeling van onze bedrijfslocaties onze aandacht. Het accent zal liggen op het vertalen van nieuwe inzichten en beleid over circulariteit op bedrijventerreinen en klimaatadaptie naar handvatten om lopende en toekomstige ontwikkelingen te ondersteunen voor een nog beter vestigingsklimaat.	In 2025 vertalen wij samen met het Lerende Netwerk Circulaire Bedrijventerreinen nieuwe inzichten over circulariteit naar concrete handvatten voor (her)ontwikkeling. Op die manier ondersteunen wij lopende ruimtelijke ingrepen die bijdragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De ontwikkelstrategie wordt in 2025 verder uitgewerkt.

We bereiden de ontwikkeling van Stationspark III voor inclusief een strategisch uitgiftekader.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Samen met onze regiopartner DEAL stellen we in 2025 een strategisch uitgiftekader op voor Stationspark III.	De uitwerking van het strategische uitgiftekader moet worden opgezet in het tweede deel van 2025.

Ambities

Ambitie 3: In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

De afgelopen jaren is al veel werk gestoken in het versterken van de drie grotere winkelgebieden in Sliedrecht: het Burgemeester Winklerplein, de Kerkbuurt en de Woonboulevard. Die opgave is echter nog niet af en vraagt ook de komende jaren nog volle aandacht.

Met behulp van professioneel centrummanagement en het beter benutten van de beschikbare ruimte willen de verblijfskwaliteit verder optimaliseren. Aanvullend hierop wordt het tweejaarlijkse behoefteonderzoek naar zondagsopenstelling voor supermarkten uitgevoerd.

Speerpunten

Structureel centrummanagement op de Kerkbuurt

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Samen met de ondernemersvereniging(en) in het centrum en de centrummanager maken we afspraken over de structurele bekostiging vanaf 2026, zodat de inzet van een centrum manager structureel bijdraagt aan de ambitie.	Voor dit jaar houden wij ons vast aan de lopende afspraken en bijhorende uitvoeringsovereenkomsten voor de winkelgebieden. Er is binnen de gemeente een eerste verkenning gestart over de wijze van bekostiging na 2025.

De Leeghwaterstraat als hoofdstraat van de Woonboulevard wordt opgewaardeerd.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Na het ontvangen van het krediet voor de herinrichting van de Leeghwaterstraat werken we in 2025 verder aan de uitwerking van het uitvoeringsontwerp en het bestek. Dit uitvoeringsontwerp voorziet in nieuwe riolering en bovengrondse inrichting. Hierbij wordt de Leeghwaterstraat ingericht als hoofdstraat van de Woonboulevard.	Er is een ingenieursbureau gecontracteerd om het ontwerp uit te werken. Daarnaast worden benodigde onderzoeken opgestart.

We geven verder uitvoering aan de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
In 2024 startten wij met onderzoeken of het verstrekken van gevelsubsidies functioneel is in de ontwikkeling van het BW-plein en op welke wijze wij de juiste betrokkenheid kunnen organiseren. Dit alles gebeurt in overleg met de centrummanager van de Kerkbuurt en Burgemeester Winklerplein. In 2025 wordt dit proces voortgezet.	In nauw overleg met de centrummanager en de winkeliers aan de zuidzijde van het BW-plein hebben wij een concept beleidskader opgesteld voor gevelsubsidies. Dit kader is inmiddels afgerond en wordt momenteel financieel en juridisch getoetst. Na deze toetsing kunnen winkeliers een aanvraag indienen voor een gemeentelijke bijdrage onder de voorwaarden zoals opgenomen in het beleidskader.

Ambities

Ambitie 4: In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen

Als gevolg van de vergrijzing en de groei van de economie hebben we te maken met een krapte op de arbeidsmarkt. Dit betekent dat het noodzakelijk is om al het arbeidsmarktpotentieel nu en in de toekomst te benutten. Daarom investeren wij in kwalitatief goed onderwijs door middel van het zorgen voor goede onderwijshuisvesting en werken wij met (voor)scholen samen om onderwijsachterstanden te voorkomen. Hiermee willen wij de kinderen en jongeren in Sliedrecht maximale kansen bieden om via hun onderwijsroute naar vermogen op de arbeidsmarkt in te stromen. Daarmee vergroten zij hun zelfredzaamheid en regie over hun eigen leven.

Met de 'zorg- en techniekroute' voor kinderen in het basisonderwijs enthousiasmeren wij kinderen voor het werken in de zorg en techniek.

Het onderwijs moet bovendien aansluiten bij wat lokale bedrijven en zorginstellingen nodig hebben. Dit vergroot tegelijk de kans dat inwoners in de toekomst een baan kunnen krijgen en verstevigt het sociaaleconomische fundament van Sliedrecht. Daarnaast werken we met het onderwijs, maatschappelijke partners en bedrijfsleven samen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren om bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven zoals beschreven in programma 1 'Veilig en inclusief Sliedrecht'.

Speerpunten

We hebben zicht op onze toekomstige opgave voor onderwijshuisvesting

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
1. We zorgen voor goede onderwijshuisvesting door uitvoering te geven aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). De financiële effecten van het herziene IHP zijn niet verwerkt in de begroting 2025, omdat de raad dit IHP nog moet vaststellen. Hieruit zullen nog kapitaallasten volgen voor de investeringen die gedaan moeten worden. 2. We zetten in op het voorkomen van onderwijsachterstanden. - We maken per locatie integrale afspraken met voorscholen en het primair onderwijs om achterstanden op het gebied van taal te bestrijden. 3. We zetten in op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht. 4. We gaan door met de 'zorg- en techniekroute' voor kinderen in het basisonderwijs.	1. Het IHP ligt medio 2025 voor aan de Gemeenteraad. 2. Iedere onderwijslocatie heeft een locatieplan opgesteld waarin integrale afspraken zijn gemaakt over een doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool. 3. Het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht is een doorlopend proces. 4. De zorg- en techniekroute voor 2025 staat gepland en de basisscholen nemen hieraan actief deel.

We zetten in op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Tijdens bedrijfsbezoeken zijn onze sociale ambities nadrukkelijk onderdeel van gesprek. Doel daarvan is het aantal lokale stage, leerwerk- en participatieplekken bij bedrijven te vergroten.	Voor 2025 staan er verschillende bedrijfsbezoeken gepland waarbij de sociale ambities onderdeel zijn van het gesprek.
We zoeken regionale samenwerking voor het verstevigen van de onderwijs-arbeidsmarktstructuur en sluiten aan bij initiatieven die een bijdrage leveren aan deze structuur. Denk hierbij aan de samenwerking met Ondernemen met Impact.	De eerste afspraken zijn gemaakt onder meer via de Regio Deal en het Werkcentrum. Ook Ondernemen met Impact kent een goede start met tal van betrokken ondernemers.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Sport, cultuur en recreatie zijn de sociale bindmiddelen van een samenleving. Sportieve, culture en recreatieve voorzieningen, activiteiten en initiatieven zorgen niet alleen voor reuring in ons dorp, maar zorgen er ook voor dat inwoners mee kunnen doen en elkaar kunnen ontmoeten. Hiermee draagt het bij aan de veerkracht van de samenleving. Participatie binnen een vereniging, initiatief of voorziening zorgt niet alleen voor een (potentieel) sociaal netwerk. Het is ook een plek om levenslessen op te doen waar je de rest van je leven wat aan hebt. Sociale interactie, talentontwikkeling, afspraken nakomen en verantwoordelijkheid nemen bijvoorbeeld. Daarom faciliteren we de samenwerking tussen cultuur-, sport- en recreatiepartijen, zodat er nieuwe initiatieven en nieuw aanbod ontwikkeld kunnen worden. We hechten er belang aan dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met het aanbod in Sliedrecht.

Speerpunten

We blijven culturele organisaties en sportverenigingen ondersteunen om (meer) samen te werken en in gezamenlijkheid initiatieven te ontplooiën en de bekendheid hiervan te vergroten.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Er wordt uitvoering gegeven aan de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) om onder andere meer samenwerking tussen het onderwijs en culturele organisaties te stimuleren (dit is wel afhankelijk van of de subsidie wordt toegekend door de overheid).	In de periode 2025-2028 doet de gemeente weer mee met het programma Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK). Voor deze periode is de subsidie door het Fonds voor Cultuurparticipatie toegekend. Het programma voor de basisscholen wordt voor het schooljaar 2025/2026 geupdated.

De combinatiefunctionarissen worden ingezet om verbindingen te leggen tussen culturele organisaties en sportverenigingen onderling.	De combinatiefunctionarissen leggen verbindingen tussen sport/cultuur onderling, maar ook verbindingen met het onderwijs en andere lokale organisaties
Samen met de partners van het lokaal sportakkoord werken we samen om het sport- en beweegaanbod in Sliedrecht te verstevigen – in verbinding met maatschappelijke partners en onderwijs.	Middels netwerk- en themabijeenkomsten worden sport- en beweegaanbieders, onderwijs en welzijn geïnspireerd en ondersteund bij het verstevigen van hun aanbod. De coördinator sport en preventie bezoekt alle sportverenigingen om behoeftes op te halen en maatwerk te leveren.
We werken samen met onze partners aan de ontwikkeling van het Cultuurpodium, waarbij de verbreding van activiteiten centraal staat. Met als doel culturele activiteiten een impuls te geven voor alle Sliedrechtters.	De gemeente en SOJS doorlopen met elkaar een mediationtraject waardoor de ontwikkelingen op dit punt wat langer op zich laten wachten.
We vergroten de bekendheid door o.a. het platform Sliedrecht Doet in te zetten.	Het platform Sliedrecht Doet wordt ingezet om meer bekendheid te geven aan de activiteiten en aanbieders. Daarnaast wordt het platform verder geoptimaliseerd met de benodigde functionaliteiten. Waar mogelijk integreren in het platform Sliedrecht Doet of in samenwerking met een nieuw platform.
We verbreden de activiteiten van het Cultuurpodium om een breder publiek te bereiken.	Zie twee punten hierboven.

Ontvlechten subsidie jeugd- en jongerenwerk en Cultuurpodium

De gemeenteraad van Sliedrecht heeft de motie 'Continuïteit SOJS' aangenomen, waarin het college wordt opgeroepen om bij de begroting van 2025 duidelijkheid te geven over de meerjarige financiën en subsidiëring van de culturele programmering en het Cultuurpodium. De gemeente subsidieert Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) voor zowel jeugdwerk als het Cultuurpodium. Wij streven naar een transparantere scheiding van deze subsidies. Dit kan aanvankelijk gebaseerd worden op ervaringscijfers uit representatieve jaren. Het Cultuurpodium, dat deels uit kaartverkoop en barinkomsten werd gefinancierd, was de afgelopen jaren gesloten vanwege lockdowns en renovatie, maar hervat nu langzaam de activiteiten. Tussen 2016 en 2019 ontving SOJS gemiddeld € 318.400 per jaar aan subsidie. Verdere afspraken zullen worden gemaakt bij de subsidiebeschikking en zijn mede afhankelijk van de operationele status van BAES BV.

We verbinden sport, cultuur en recreatie met een veilig en inclusief Sliedrecht en ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Bij de uitwerking van de plannen voor de ruimtelijke ontwikkeling wordt er gestreefd naar het ontwikkelen van een buitenruimte die (meer) sport- en beweegvriendelijk is ingericht.	Sportbeleid is aangesloten bij de werkgroep Noord-Zuid verbinding. In het PVE en PVW zijn aantrekkelijke fiets- en wandelroutes opgenomen en een ontmoetingsplek in het park dat uitnodigt om te bewegen.

De coördinator sport en preventie vervult de rol om lokale sportaanbieders en maatschappelijke partners te stimuleren en te faciliteren om meer samen te werken.

Dit doet de coördinator Sport en Preventie middels netwerk- en themabijeenkomsten. Daarnaast worden er vanuit het lokaal sportakkoord programma's opgetuigd waarbij samenwerking tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties worden gestimuleerd.

Afhankelijk van de resultaten van het verdiepende onderzoek (in samenwerking met Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden) naar de mogelijkheden voor een nieuw te realiseren zwembad, worden de vervolgstappen genomen die daarvoor nodig zijn.

Meerdere scenario's worden uitgewerkt met daarin de benodigde vervolgstappen.

In lijn met het raadsbesluit t.a.v. Sliedrecht Buiten worden er in 2025 voorbereidingen getroffen voor de realisatie van het sportieve knooppunt van Sliedrecht, Sliedrecht Buiten

Deze voorbereidingen worden getroffen.

We faciliteren de ontwikkeling van de Wonders of Water Experience van het Nationaal Baggermuseum, met aandacht voor kansen op recreatief, economisch en educatief gebied.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

In 2023 en 2024 is een subsidie verstrekt voor de inrichting en exploitatie van de WOW-Keet. Het is de bedoeling dat de WOW-Keet vanaf 2025 onafhankelijk van subsidie van de gemeente kan voortbestaan.

In 2025 is een eenmalige subsidie verstrekt voor stimulering arbeidsmarkt en aantrekkingskracht regio.

Gemeentelijk vastgoed wordt benut om de beleidsmatige doelstellingen van Koers 2030 te realiseren.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

Het gemeentelijk vastgoed wordt gebruikt waarvoor is bedoeld: het moet maatschappelijk toegevoegde waarde hebben.

We blijven ons richten op de kernportefeuille en stoten de niet-kernportefeuille af.

We richten ons op de kernportefeuille. De niet-kernportefeuille moet afgestoten worden. We hebben geen gebouwen omdat we die toevallig hebben, maar alleen nog vastgoed dat maatschappelijk toegevoegde waarde heeft. We streven ernaar te starten met het slopen van de woningen onder de hoogspanningsmasten in het eerste kwartaal van 2025. De panden uit de niet-kernportefeuille (die van strategisch nut zijn) worden meegenomen in de betreffende

De herontwikkeling en dus het afstoten van de panden aan de Maaslaan en Middeldiepstraat loopt. Uit recent onderzoek is gebleken dat zich vleermuizen bevinden in de daken en gevels van een aantal woningen aan de Baanhoek. Dit betekent dat de sloop op dit moment niet kan worden voortgezet, totdat een oplossing is gevonden voor de herhuisvesting van de vleermuizen. De verwachting is dat na de zomer

planontwikkelingen. We starten met de Maaslaan en de Middeldiepstraat.

duidelijkheid komt over de verdere voortgang.

De in 2024 vast te stellen accommodatievisie zal als leidraad worden gebruikt bij het beoordelen van vastgoedobjecten en huisvestingsvraagstukken. Tevens wordt deze nieuwe visie gedeeld met het nog op te richten BAES B.V.

De accommodatievisie is in het vierde kwartaal van 2024 vastgesteld en wordt toegepast.

Voor de strategische inzet van het vastgoed uit de niet kernportefeuille bepalen we de richting en planning.

De visie hierop is onveranderd.

De multifunctionele gebouwen (Stationsweg 4, Dr, Langeveldplein 30 en de sporthallen) zullen worden beheerd door BAES B.V., zowel gebouw-technisch als voor wat betreft de (horeca-)exploitatie. Daarbij zijn gebruikerstevredenheid, flexibiliteit en functionaliteit belangrijke uitgangspunten.

In de eerste maanden van 2025 is verder gegaan met de voorbereidingen ter oprichting van BAES B.V.

De exploitatie van het vastgoed wordt goed geborgd. Het vastgoed zal beter benut worden, c.q. multifunctioneler worden ingezet.

De oprichting van BAES B.V. zal hieraan bijdragen. De voorbereiding hiervan loopt.

Overzicht van baten en lasten

Programma Economie, onderwijs, sport en cultuur	Begroting 2025 voor VJN	Mutaties VJN 2025	Begroting na mutaties VJN 2025
Lasten	N 10.507	N 545	N 11.052
Baten	V 3.189	V 132	V 3.321
Saldo van baten en lasten	N 7.318	N 412	N 7.731
Storting in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	V 55	-	V 55
Reserve mutatie	V 55	-	V 55
Totaal programma Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 7.263	N 412	N 7.675

Bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo
Saldo	1	SPUK Bibliotheek	N 165	V 132	-	-	N 33
Som Saldo			N 165	V 132	-	-	N 33
Neutraal	2	Stichting Sociaal Team Sliedrecht	N 255	-	-	-	N 255
	3	Taakmutaties gemeentefonds	N 125	-	-	-	N 125
Som Neutraal			N 380	-	-	-	N 380
Totaal Economie, onderwijs, sport en cultuur			N 545	V 132	-	-	N 412

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. SPUK Bibliotheek, nadeel € 33.000

In 2024 is er een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen toegekend vanuit het Rijk. De uitvoering hiervan loopt tot 31-12-2025. Het nadeel van € 33.000 betreft de eigen bijdrage 2025 die verbonden is aan deze specifieke uitkering.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

2. Stichting Sociaal Team Sliedrecht, nadeel € 255.000

Zie toelichting programma 1

3. Taakmutaties gemeentefonds, nadeel € 125.000

Betreft toevoeging van de decentralisatie uitkering Bibliotheekwerk aan het programma 2 Bibliotheekwerk (€ 100.000) en € 25.000 taakmutatie Participatie die ingezet wordt door Stichting Sociaal Team Sliedrecht voor participatieplekken.

Programma 3 - Ruimte

Kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing

In Koers 2030 is een toekomstbeeld van Sliedrecht geschetst waarbij we werken aan een inclusiever, mooier en levendiger Sliedrecht. We doen dat door woningen te bouwen en vernieuwen in een nieuw te ontwikkelen wijk boven het spoor (Sliedrecht Noord) en via binnenstedelijke herstructurering (met name Sliedrecht Oost). In het kielzog van woningbouw is niet alleen het toevoegen van verbindingen en ontsluitingen van groot belang, maar ook het creëren van ruimtelijke kwaliteit via parkachtige groenstructuren. Klimaatadaptatie is daar belangrijk bij, net als beheer en onderhoud. Ook de energietransitie en het versterken van het vestigings- en ondernemersklimaat spelen een grote rol. Binnen het sociaal domein ligt de focus op verder bouwen aan de sociale infrastructuur, veiligheid en het benutten van de kracht van de samenleving. Dat laatste punt is cruciaal, omdat samenwerken de sleutel tot succes is. We hebben onze inwoners, ondernemers, het maatschappelijk middenveld en regionale partners dan ook heel hard nodig om de ambities te kunnen realiseren.

We gaan in 2025 uit van de volgende vijf ambities:

- A. Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.
- B. We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving.
- C. We maken Sliedrecht duurzaam.
- D. We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit.
- E. In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030.

Ambities

Ambitie 1: Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave

Met het Programmaplan en de Omgevingsvisie zijn de lijnen en uitgangspunten voor de kernopgave ruimtelijke vernieuwing uitgezet. Vanuit het Programmaplan staan de doelen van de binnenstedelijke herstructurering, de realisatie van Sliedrecht Noord en de realisatie van een nieuwe Noord-zuidverbinding met Sliedrecht Noord over de A15/spoor centraal. De komende bestuursperiode willen we die doelen en de daarbij horende uitgangspunten rondom bijvoorbeeld kwaliteit, bereikbaarheid en duurzaamheid via een integrale werkwijze verder brengen. Daarbij is het nodig de samenhang tussen deze doelen én met de andere kernopgaven scherp te houden. De fysieke en sociale infrastructuur zijn immers nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar.

De komende jaren zetten we in Sliedrecht vol in op ruimtelijke vernieuwing. Het gaat dan bijvoorbeeld om het woningbouwprogramma, de kwaliteit van de buitenruimte en de ontmoetingsplekken. We willen die ontwikkelingen echter ook ten behoeve van de sociale infrastructuur benutten. Omdat we bij ruimtelijke projecten als herstructurering of de aanleg van een warmtenet veel in contact komen met mensen, ligt er vanuit 'signalering en preventie' ook een kans om goede verbindingen te leggen tussen het fysieke en het sociale.

Speerpunten

We maken een ontwikkelstrategie om tot een gebalanceerd woningbouwprogramma te komen voor de bouw van 2.500 woningen tot 2040.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We stellen een ontwikkelstrategie op voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering op basis van het Programmaplan.	Om Sliedrecht-Noord te realiseren werken we aan: • Het afronden van diverse onderzoeken. • Een contourenplan, wat eind 2025 ter besluitvorming wordt aangeboden aan de gemeenteraad. • Afstemming en commitment vanuit Drechtsteden, WRSL en PZH. • Werken aan participatie. BHS: Op dit moment zijn de voorbereidingen in volle gang voor de aanbesteding van het marktaandeel in het woonprogramma aan de Maaslaan, terwijl Tablis het bouwplan opstelt voor het sociale programma op deze locatie. Voor de Middeldiepstraat start Tablis binnenkort met het opstellen van het bouwplan; de ontwikkeling kan beginnen zodra de nieuwe brandweerkazerne, oplevering gepland voor medio 2026, is gerealiseerd. De ontwikkeling van de Valkweg volgt daarna en is afhankelijk van de oplevering van het nieuwe IKC, die gepland staat voor eind 2028 of begin 2029. Verder werken we met BHS ernaar toe om dit jaar: • Het stedenbouwkundigkader te laten vaststellen door de gemeenteraad (mei 2025). • Het ondertekenen van een realisatieovereenkomst tussen de gemeente Sliedrecht en Tablis Wonen. • Het openen van een grondexploitatie voor de Maaslaan (raadsbesluit, Mei 2025). • Het publiceren van een tender voor het marktdeel van de Maaslaan.
De maatschappelijke adviesgroep (MAG) helpt om de afstemming en het draagvlak met belanghebbende verder te organiseren.	De maatschappelijk adviesgroep geeft gevraagd en ongevraagd advies op alle grote raadsbesluiten binnen het Programma Ruimtelijke Vernieuwingen en speelt hierdoor een belangrijke rol in de participatie.
We werken aan onze ambities samen met onze partners die we vastleggen in prestatieafspraken met Tablis wonen. Verder zetten we de samenwerking waar mogelijk voort via vervolgovereenkomsten	Sliedrecht Noord: Op 13 december 2024 is een vervolgovereenkomst getekend, waarmee de 6 marktpartijen de samenwerking herbevestigen.

met marktpartijen voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering.

BHS: De realisatieovereenkomst tussen Tablis Wonen en gemeente Sliedrecht zal rond juni 2025 getekend worden.

Er is een sterke behoefte aan flexibele woonvormen voor spoedzoekers. Dat geldt zowel voor flexibele woonruimte als voor flexibele woonvormen. In 2025 werken wij deze woonconcepten verder uit in gewenste woonruimteprogrammering met relevante partijen in de markt.

Voor Sliedrecht-Noord wordt de potentie van flexwoningen voor met name spoedzoekers onderzocht in samenwerking met enkele marktpartijen en Tablis Wonen.

Sliedrecht Oost: vernieuwing via meerjarig bouwprogramma

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

De vaststelling van het stedenbouwkundig kader en de realisatie overeenkomst is de stedenbouwkundige basis waarmee in 2025 de voorbereiding van de realisatiefase kan plaatsvinden uit fase 1.

Dat betekent:

Het stedenbouwkundig kader en de realisatieovereenkomst zijn in samenwerking met Tablis Wonen afgerond. In april, mei en juni worden deze achtereenvolgens ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B&W, de gemeenteraad en de raad van commissarissen van Tablis Wonen.

Dat ontwikkelende partijen geselecteerd kunnen worden voor het te ontwikkelen woningmarktprogramma;

Er hebben voorbereidende gesprekken plaatsgevonden met het Juridisch Kenniscentrum Drechtsteden, op basis waarvan een strategie voor de tenderprocedure is opgesteld. De voorbereidingen voor de tender van het marktgedeelte van het woonprogramma aan de Maaslaan zijn gestart, met als doel publicatie in het derde kwartaal van 2025.

De aanvragen van Tablis/marktpartijen beoordeeld kunnen worden voor een bepaalde omgevingsplanactiviteit of het wijzigen van het Omgevingsplan Sliedrecht;

Zodra Tablis Wonen voor het sociale woonprogramma en de gemeente voor het marktdeel een ontwikkelende partij hebben geselecteerd, kunnen de bouwplannen worden opgesteld en de ruimtelijke procedure worden gestart.

Dat Tablis Wonen de opstalontwikkeling voor haar sociaal programma kan gaan ontwikkelen.

De opstalontwikkeling van het sociale programma maakt onderdeel uit van het opstellen van de bouwplannen. Hierbij wordt opnieuw participatie georganiseerd, zodat omwonenden input kunnen leveren.

Sliedrecht Noord: publiek-private samenwerking

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We ronden het masterplan voor Sliedrecht-Noord af met de kaders en ambities voor de ontwikkeling in de polder, inclusief de aansluiting op de Noord-zuidverbinding.	In 2025 willen we als tussenstap richting het masterplan een contourenplan vaststellen. Het contourenplan biedt een overzicht van de hoofdkeuzes van het plan aan de hand van een aantal hoofdthema's. Het contourenplan komt hiermee ten goede aan het masterplan.
We geven uitvoering aan de ontwikkelstrategie uit voor Noord.	De ontwikkelstrategie omvat verschillende onderwerpen; grondverwerving, samenwerkingsconstructie, financieel, fasering. Hiervoor wordt gezocht naar de juiste strategie en uitwerking. Het voorkeursrecht is gevestigd om grip te krijgen op de gronden.
We werken samen met marktpartijen toe naar een samenwerkingsovereenkomst en ontwikkelafspraken.	Met de marktpartijen zijn we continu in afstemming over de stand van zaken en de lopende processen. Er is een vervolgverklaring tot samenwerking getekend die nu nog van kracht is. We werken gezamenlijk toe naar een contourenplan, met daarin een financiële paragraaf. Op moment van vaststelling van het contourenplan kunnen verdere afspraken volgen.

We zetten ons beleidsinstrumentarium proactief in voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We ronden de woonzorgvisie af zodat hij gereed is voor de datum dat gemeenten er verplicht een moeten hebben. Dat is vanaf 2026.	De voorbereidingen voor het opstellen van de woonzorgvisie starten in 2025. De verplichting om deze per 1 januari 2026 te hebben is op dit moment niet van toepassing.

Implementatie omgevingswet

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Het vaststellen van het Omgevingsplan Centrumgebied.	Op 11 februari heeft het college het wijzigingsbesluit Thema bodem, Omgevingsplan 1.0 en Basisstructuur Drechtsteden vastgesteld. Vervolgens heeft het wijzigingsbesluit met bijbehorende stukken ter inzage gelegd van 6 maart t/m 17 april.

Het opstellen van het Omgevingsplan Woonwijken.	Het opstellen van het Omgevingsplan Woonwijken is nog niet gestart in verband met de werkzaamheden voor het Omgevingsplan Centrumgebied en Thema Bodem.
Het herijken van de Omgevingsvisie.	De herijking van de Omgevingsvisie gaat in 2026 plaatsvinden zodat het aansluit bij nieuwe beleidsontwikkelingen.
De verbreding van de Wet kwaliteitsborging met 'verbouwen'.	Het deel van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) over Omgevingswetregels geldt momenteel alleen voor nieuwe bouwwerken in gevolgklasse 1. Gevolgklasse 1 is de laagste risicoklasse van bouwwerken, zoals eengezinswoningen en kleinere bedrijfspanden. En dus niet voor te verbouwen bouwwerken. Ook op 1 januari 2025 zal dat deel van de Wkb niet gelden voor verbouw. Wanneer dat wel zal gaan gelden voor verbouw is momenteel niet bekend.

Ambities

Ambitie 2: We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte is een randvoorwaarde voor een prettige en gezonde leefomgeving. Een leefomgeving waar onze inwoners zich graag in begeven. Om ergens naar toe te gaan, om elkaar te ontmoeten, om te bewegen en om te recreëren. De kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte is het visitekaartje van Sliedrecht. Bovendien hebben we een opgave als het gaat om te zorgen voor een klimaatbestendige openbare ruimte. Kwaliteit toevoegen is de eerste stap. Maar we willen deze kwaliteit ook zo houden. Een belangrijk onderdeel daarin is ook het strategisch nadenken over onderhoudswerkzaamheden als het gaat om planning en prioritering. Met name als het gaat om de koppeling met de projecten uit het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing. Ook is het voor een gezonde woonomgeving van belang te blijven strijden tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen daarvan.

Speerpunten

We voegen minimaal twee groene, parkachtige verbindingen toe tussen de polder en de Merwede.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We werken de groen-recreatieve verbinding verder uit met diverse mogelijkheden voor klimaatadaptatie: We werken aan de realisatie van de Noord-zuidverbinding wat de Merwede via een groene verbinding verbindt met de polder. Waarbij de provinciale weg (N482) via een parkachtig viaduct over de A15 aansluit op de Thorbeckelaan en de groene verbinding aansluit op het Burgemeester Feitsmapark met een aftakking langs de PC Hooftlaan richting de waterbus.	We werken aan een voorlopig ontwerp voor de Noord-zuidverbinding.

We realiseren Sliedrecht Buiten waar we naast de verplaatsing van VV Sliedrecht ook inzetten op openbaar sporten en recreëren (bijv. via een baggerjungle).

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We werken toe naar een definitief ontwerp voor het civiele werk en verwerven grond. Vervolgens realiseren we de voorbelasting en het bouwrijp maken van de grond voor Sliedrecht Buiten. Bij de uitwerking en het ontwerp van de baggerjungle betrekken wij de kinderraad.	Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk en de natuurvergunning is nog niet verleend. Vooruitlopend daarop wordt wel een start gemaakt met het maken van een civiel ontwerp. Ter ondersteuning van de grondverwerving is een voorkeursrecht gevestigd. De daadwerkelijke verwerving verloopt moeizaam.

We zetten in op een meer groenblauwe, klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte.

Wat willen we doen:	Voortgang 2025:
We willen de leefomgeving klimaatadaptief maken en zetten onder andere in op een meer groenblauwe inrichting van de buitenruimte. We haken hierbij aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen, waarbij de Regionale Adaptatie Strategie richtinggevend is.	Sliedrecht is aangehaakt bij diverse regionale samenwerkingsverbanden en de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan kennisontwikkeling ten aanzien van klimaatadaptatie vanuit de werkregio A5H, maar ook het aanhaken bij de wijzigingen van het provinciaal omgevingsbeleid.
We geven – ook bij onderhoud en (her)inrichten van de openbare ruimte - zelf het goede voorbeeld bij de uitvoering van het vigerende beleid waaronder de omgevingsvisie, het groenbeleidsplan en het water- en rioleringsprogramma. Denk daarbij aan projecten en maatregelen als het aanbrengen van infiltrerende voorzieningen, het vergroten van waterberging, ecologisch beheer en meer ruimte voor water en groen.	We geven uitvoering aan de maatregelen zoals opgenomen in het in 2024 opgestelde Water- en rioleringsprogramma. Uitgangspunt is dat we hemelwater, waar dat kan, zo veel mogelijk verwerken in de openbare ruimte. Zo wordt onze leefomgeving beter bestand tegen een veranderend klimaat met meer hevige neerslag en langere periodes van droogte. Slechte delen van de riolering worden vervangen of gerenoveerd, onder andere de riolering in Vogelbuurt Zuid. In Vogelbuurt Noord zijn we bezig met de herinrichting van de openbare ruimte. In het kader van de impulsregeling die de gemeente in de A5H werkregio heeft ontvangen, wordt de parkeervoorziening

hier aangepast en in Staatsliedenbuurt vind bij de gerealiseerde wadi's nog de aankleding (graszaaien en beplanting aanbrengen) plaats. Het uitgangspunt is: daar waar we aan de slag gaan, richten we de omgeving klimaatadaptief in.

Daarnaast zijn we actief in het realiseren van ecologische voorzieningen, zoals takkenrillen, faunapassages en insectenhôtels. Enkele insectenhôtels worden de komende periode binnen Sliedrecht geplaatst en daar waar het kan worden takkenrillen in groenstroken aangelegd.

We stimuleren ketenpartners, ondernemers en inwoners tot een klimaatadaptieve inrichting van hun percelen en gebouwen.

We zijn in gesprek met Tablis Wonen om gezamenlijk te verkennen waar de kansen liggen om invulling te geven aan groenbeheer en klimaatadaptatie. Inmiddels worden samen met Tablis de eerste geveltuintjes gerealiseerd in Vogelbuurt-noord en zijn we in gesprek met Tablis over koppelkansen van het groen en het aanleggen van klimaatadaptieve voorzieningen.

Daarnaast zetten we in op lokale initiatieven zoals geveltuintjes, het boomspiegelfeest of de boomplantdag. Dit jaar nemen we deel aan het NK-Tegelwippen om zo meer ruimte te maken voor waterinfiltratie. We zijn de mogelijkheden aan het inventariseren om meer oevers natuurvriendelijk aan te leggen en te beheren. Verder is een eerste start gemaakt met een update van het groenbeleidsplan.

We maken het openbaar gebied in Sliedrecht schoon en aantrekkelijk en houden dat ook zo.

Wat willen we gaan doen:

Bij ruimtelijke ontwikkelingen verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte integraal en duurzaam. Dat doen we door rekening te houden met toekomstig beheer en onderhoud, klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid/beweging en ontmoeting. We borgen dit door het bepalen van normen (bijvoorbeeld beeldkwaliteit) en streefdoelen.

Voortgang 2025:

Bij ruimtelijke ontwikkelingen leveren we input op kwaliteit en duurzame verbeteringen. Zo schrijven we bijvoorbeeld standaard kleurvast betonstraatstenen voor, vergroenen we daar waar mogelijk en zetten we in op klimaatadaptieve en ecologische voorzieningen. Onze normen en streefdoelen zijn geborgd in de LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) die wij vooraf meegeven bij projecten en waarmee het resultaat wordt getoetst.

We houden de kwaliteit van de openbare ruimte op peil waarbij enkele locaties, waaronder de entrees van Sliedrecht, een impuls krijgen door het kwaliteitsniveau te verhogen of te kiezen voor een nieuwe inrichting.

De entrees Ouverture en Zwijnskade / Sportlaan zijn voorzien van een aantrekkelijk bollenmengsel en aanplant van inheemse struiken. Voor de overige entrees zal financiële dekking worden gezocht voor het verhogen van het kwaliteitsniveau of een nieuwe inrichting

Voor het afvalbeleid adviseren we over de alternatieven die kunnen bijdragen aan betere scheiding en vermindering van de afvalstromen, waarbij eventuele kostenbesparingen afgewogen worden tegen de (on)mogelijkheden die er bij onze partners zijn. Besluitvorming en uitvoering zal, gegeven het draagvlak en de financiële mogelijkheden, daarop volgen.

Het onderzoek naar de alternatieven loopt.

We zetten in op proactief beheer van de 'assets' in de openbare ruimte.

Wat willen we gaan doen:

We geven nadere invulling aan assetmanagement, ook wel slim beheer. Dit doen we aan de hand van een routeplan. Hierdoor krijgen we meer zicht in ons areaal, de staat ervan en welke werkzaamheden we te doen hebben. Dit vormt de basis voor proactief beheer van onze assets.

Voortgang 2025:

In overeenstemming met het rekenkameronderzoek hebben we voor de te beheren assets de jaarplannen nader uitgewerkt. In deze plannen volgen we de stappen volgens assetmanagementmethodiek. Daarnaast hebben we gewerkt aan het meetbaar maken van doelstellingen voor het beheer van onze kapitaalgoederen.

We blijven actief op het dossier Chemours/DuPont in de strijd tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We zetten het juridische traject door waarin de bedrijven aansprakelijk zijn gesteld voor geleden en nog te leiden schade door de uitstoot.	Het juridisch traject (rechtszaak) tegen Chemours loopt nog door. In 2025 vindt een vervolg hoorzitting plaats in de zaak tegen Chemours.
Op basis van de gegevens uit de pilot in 2024 kan in 2025 een start worden gemaakt met de aanpak van alle andere moestuinen.	De eerste moestuinherstel pilot is in Sliedrecht uitgevoerd in maart 2025 aan de Baanhoek. De opgedane ervaring van deze pilot, wordt ingezet bij het herstel van de moestuinen die hierna volgen.
We dragen bij aan een sterke netwerk organisatie van alle bij de Pfas problematiek betrokken overheden. We continueren en beheren het in 2024 gerealiseerde centrale informatiepunt voor de inwoners in de regio.	Er zijn periodieke overleggen zoals regionale overleggen over Pfas. Bij dit regionale overleg sluiten ook regelmatig de volgende partijen aan; Waterschap Hollandse Delta, drinkwaterbedrijf Evides, de DCMR, OZHZ en GGD.
We adviseren de DCMR actief en kritisch over vergunningsaanvragen van en vergunningverlening aan de bedrijven.	Regelmatig wordt er gemeentelijk advies gevraagd door de DCMR en gegeven door de vier gemeenten. Dit vindt plaats bij wijzigingen in de vergunningverlening van Chemours en bij nieuwe vergunningaanvragen.
Milieu- en gezondheidkundige onderzoeken blijven we uitvoeren als die leiden tot handelingsperspectief voor onze inwoners en ondernemers.	Er vinden bodemonderzoeken plaats in het kader van de PFOA-verontreiniging in de moestuinen. Moestuiniers konden zich hiervoor aanmelden bij de website moestuinherstel.nl. Vervolgens werd er door de stichting Moestuinherstel een selectie gemaakt welke bodemonderzoeken daadwerkelijk plaats konden vinden.

Ambities

Ambitie 3: We maken Sliedrecht duurzaam

We voeren de Regionale Energiestrategie en Transitievisie Warmte uit. Met de inzet van de beschikbare Rijksmiddelen versterken we de organisatie en realiseren we de ambities. De focus ligt op energiebesparing, het opwekken van duurzame energie, duurzame warmte (waaronder het warmtenet), een passende laadinfrastructuur, en het voorkomen van netcongestie.

Speerpunten

In 2030 is het energieverbruik in Sliedrecht met 20% afgenomen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
---------------------------------	------------------------

We zetten in op een inclusieve energietransitie en bieden energiehulp aan inwoners die kampen met hoge energierekeningen.	We hebben de mogelijkheden onderzocht om resterende middelen van de energietoeslag en energiearmoede-subsidie in te zetten voor een witgoedregeling. Het voorstel voor de inzet van de middelen wordt opgenomen in de jaarrekening 2024; verdere besluitvorming over de uitvoering volgt in 2025.
We geven invulling aan de in 2023 opgestelde Isolatieaanpak met een Meerjarig Collectief Ontzorgingsprogramma (MCO) waarmee we woningeigenaren helpen hun woning te isoleren. Daarnaast stellen wij een Soortenmanagementplan op om diersoorten te beschermen bij de isolatieaanpak.	Eind januari 2025 is de isolatieaanpak live gegaan. Inmiddels (april 2025) zijn er al meer dan 150 adviezen aan huis uitgevoerd. De hieruit volgende offertetrajecten hebben tot nu toe voor 36 opdrachten voor isolatiemaatregelen geleid.
We realiseren een fysieke energiedienstenwinkel waar bewoners informatie ontvangen over algemene verduurzamingsmaatregelen en wijkgerichte aanpakken met het oog op isolatie en aardgasvrij.	Potentiële locaties en invulling zijn verder verkend voor het fysieke energieloket.
We geven het goede voorbeeld door vastgoed in de kernportefeuille te verduurzamen (gemeentekantoor/ raadhuis en wettelijk verplichte maatregelen). Hiervoor zijn wij aangesloten bij het ontzorgingsprogramma van de provincie Zuid-Holland.	We hebben in het kader van het ontzorgingsprogramma (energie)gegevens verzameld van de kernportefeuille. Hiermee zal een routekaart kunnen worden opgesteld voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
We gebruiken het in 2024 opgestelde Communicatieplan Duurzaamheid om inwoners, organisaties en ondernemers op verschillende duurzaamheidsthema's en beleidsterreinen te stimuleren.	We zijn actief bezig met het herinrichten van de websites Sliedrecht Aardgasvrij en Duurzaam-Drechtsteden om beter te communiceren over verduurzaming op beleidsthema's. Daarnaast voeren we een regionale communicatiecampagne uit voor het isolatieprogramma voor woningeigenaren.

In 2026 zijn we succesvol in het opwekken van duurzame energie.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We blijven inzetten op grootschalig 'zon op dak' via de Green Deal om daken van de Nijverwaard, Stationspark en Noord-Oostkwadrant van zonnepanelen te voorzien. Daarnaast ondersteunen we de energiehub op bedrijventerrein Kerkerak.	De gemeente blijft nauw betrokken bij de opvolging van de Green Deal. Ook heeft de gemeente via de Energieke Regio meer energiescans beschikbaar gemaakt voor ondernemers, dit keer voor ondernemers op de Kerkerak. De gemeente faciliteert de ontwikkeling van één energiecoöperatie voor duurzame opwek en gebruik van energie op verschillende bedrijventerreinen, inclusief Kerkerak.

We faciliteren de ingediende initiatieven voor 'zon-op-land' in het uitwerkingsgebied Betuwelijn.	Er zijn in begin 2025 gesprekken geweest met buurgemeenten Papendrecht en Hardinxveld-Giessendam en de Provincie Zuid-Holland, om onder begeleiding van het regionale RES-team Drechtsteden een ruimtelijk kader te ontwikkelen voor zon-op-land initiatieven in het uitwerkingsgebied Betuwelijn. Gedurende 2025 zal dit kader uitgewerkt worden om zon-op-land initiatieven verder te faciliteren.
We maken afspraken met Tablis Wonen over de realisatie van kleinschalig 'zon-op-dak' op corporatiewoningen.	Tablis biedt gefaseerd zonnepanelen aan op woningen waar mogelijk. Zij werken hierin samen met Stichting Wocozon.
We gaan door met de planontwikkeling voor de Driehoek om invulling te geven aan de gebiedsvisie.	In het voorjaar van 2025 zijn we verdergegaan met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van de Driehoek. Hiermee faciliteren we zowel de ontwikkeling van de geothermiecentrale als de waterstofelektrolyser.

We verminderen de afhankelijkheid van gas voor warmtevoorziening gestaag.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We verduurzamen het warmtenet door de aansluiting op restwarmte van de slibverbrandingsinstallatie via de Merwedeverbinding en faciliteren de ontwikkeling van een geothermiecentrale in de Driehoek.	De gemeente heeft gedurende begin 2025 afgestemd met HVC om de ontwikkeling van de geothermiecentrale mogelijk te maken.
Samen met HVC en Tablis Wonen zorgen we voor de aansluiting van huurwoningen op het warmtenet waarvoor SAH subsidie is verstrekt. Daarnaast sluiten we de eerste particuliere woningen in de proeftuin Sliedrecht Oost aan.	Er zijn 73 grondgebonden corporatiewoningen in De Horst aardgasvrij gemaakt met behulp van PAW-budget. Naar verwachting zullen de particuliere grondgebonden woningen uiterlijk in juli aardgasvrij gemaakt worden. Er lopen nog gesprekken om een flat met 32 aanleunwoningen in 2025 aardgasvrij te maken met het PAW-budget.
We ondersteunen met wijkuitvoeringsplannen een wijkgerichte overstap naar aardgasvrije gebouwen, zowel voor hybride en all-electric systemen als voor het warmtenet op basis van de Transitievisie Warmte. We starten in 2025 met het eerste wijkuitvoeringsplan.	Er is gestart met het eerste wijkuitvoeringsplan aardgasvrij voor de buurt De Hoven met o.a. Tablis Wonen, Stedin en HVC. Daarbij is verkend welke warmteopties kansrijk zijn, welke subsidiemogelijkheden er zijn, welk aanbod kan worden gedaan richting bewoners en is er communicatie- en participatiestrategie opgesteld. Een intentieovereenkomst en startnotitie zijn opgesteld die, zodra er een betaalbaar aanbod ligt voor bewoners, getekend zullen worden door alle betrokken partners waarna het participatie- en

	communicatieproces over het uitvoeringsplan zal starten.
We stellen een Warmteprogramma op als verdere uitwerking van de Transitievisie Warmte.	We hebben in samenwerking met de RES-regio Drechtsteden en betrokken stakeholders geschreven aan het nieuwe Warmteprogramma. De planning is om het Warmteprogramma in het najaar van 2025 vast te laten stellen door het college.
We faciliteren de ontwikkeling van een waterstofelektrolyser op de Driehoek om industrieel aardgasverbruik terug te brengen.	Begin 2025 heeft er afstemming plaatsgevonden met de initiatiefnemers van de waterstofelektrolyser. Er wordt verkend of er geïnteresseerde afnemers in zowel Sliedrecht als Papendrecht zijn, die een intentieovereenkomst willen sluiten voor toekomstige waterstoflevering.

Ambities

Ambitie 4: We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit

We optimaliseren de verkeersveiligheid en bereikbaarheid in Sliedrecht. We richten ons op het investeren in nieuwe verbindingen, waarbij de Noord-zuid verbinding over de A15/spoor prioriteit heeft. Ook kijken we naar het opwaarderen van bestaande verbindingen zodat een betere en veiligere verkeercirculatie ontstaat voor alle vervoersmodaliteiten.

We stimuleren duurzame mobiliteit door elektrisch rijden te faciliteren, maar realiseren ook goede en veilige fietsverbindingen. Het uitgangspunt is duurzame mobiliteit stimuleren volgens het STOMP-principe (de focus ligt achtereenvolgens op Stappen, Trappen, OV, Mobiliteit als een service en de Particuliere auto).

Speerpunten

Verbinding over A15 en het spoor: ontsluiting binnenstedelijk én Sliedrecht-Noord.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Voor het ontwikkelen van Sliedrecht Noord is naast een nieuwe Noord-zuidverbinding in de vorm van een breed viaduct een aantal infrastructurele investeringen nodig, zoals de aanpak van de Stationsweg en het vergroten van de capaciteit van de Parallelweg.	• In het najaar van 2025 wordt er een onderzoek uitgevoerd naar welke maatregelen voor ontlasting gekoppeld kunnen worden aan het reguliere asfaltonderhoud. • Door de ontwikkelingen van Sliedrecht-noord en Noord-zuidverbindingen zijn de uitgangspunten voor de reconstructie van de Parallelweg onzeker geworden. Gezien de noodzaak van het vervangen van de rijbaan van de Parallelweg is er besloten dit project

- In 2025 wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om de Stationsweg te ontlasten.
- Voor Parallelweg gaan we in 2025 verder met de ontwerpfasen, onderzoeken en participatie. Naar verwachting zal in 2026 de uitvoeringsfase starten.

gescheiden te houden van de andere projecten. Hierdoor wordt er voor de Parallelweg nu ingezet op alleen vervangingsonderhoud in 2026, exclusief het verleggen van het fietspad naar de Leeghwaterstraat.

In 2025 werken we verder aan het voorlopige ontwerp voor de gehele Noord-Zuidverbinding.

Het proces voor het opstellen van het voorlopig ontwerp loopt.

We stimuleren duurzame mobiliteit met een uitgebreide laadinfrastructuur.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

In de eerste helft van 2025 wordt er een herijkte Integrale Laadvisie Sliedrecht aangeboden aan de raad. De inhoudelijke teksten en beleidskeuzes uit de Regionale Logistieke Laadvisie zijn hierin verwerkt.

De gemeente Sliedrecht is samen met andere gemeenten in de regio Drechtsteden door de RAL-Zuidwest geadviseerd om deel te nemen aan de regionale concessie voor laadpalen. In de eerste helft van 2025 zal hierover bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden. De herijking van de Integrale Laadvisie Sliedrecht zal na deze besluitvorming pas plaatsvinden, zodat het (mogelijk nieuwe) plaatsingsbeleid hierin kan worden meegenomen.

We zetten in op een beter gebruik van de waterbus door:
- vooral de first and last mile te verzorgen;
- in 2026 levensduur verlengend onderhoud te plegen aan het ponton en de upgrade van de haltevoorzieningen uit te laten voeren.

Vanuit de regio is men bezig om een bestuursovereenkomst af te sluiten, zodat de regio 7,5 miljoen kan ontvangen voor verschillende aanvragen vanuit de gemeenten voor o.a. hubs, waterbushaltes en fietspaden. Dordrecht neemt de verantwoording richting het ministerie voor zijn rekening met als doel dat het in mei officieel wordt ondertekend.

We versterken de MerwedeLingelijn als alternatief voor de auto via de MLL alliantie en de (woningbouw)plannen in deze 'spoorzone'. Dit doen we door het faciliteren van een kwaliteitsimpuls bij de fietsenstalling station Baanhoek. De uitvoering hiervan wordt gedaan door ProRail.

Er wordt ambtelijk overleg gevoerd over de ambities van de verschillende betrokken gemeenten t.a.v. de MerwedeLingelijn (MLL). Er dient nog te worden vastgesteld wat de mogelijke gemeenschappelijke deler is tussen Vijfheerenlanden en Sliedrecht m.b.t. wat een nieuw op te richten gremium zou moeten nastreven. Daarnaast dient nog te worden bepaald in welke mate er steun bestaat bij de rest van de aandeelhouders van de MerwedeLingelijn Beheer BV., waarbij het naar verwachting wisselend is om deze overweging bij het begin te maken. Wat betreft het project rondom de uitbreiding van de

fietsenstallingen bij station Baanhoek en station Sliedrecht, deze bevindt zich in de realisatiefase. Recentelijk is het project na het vertrek van de projectleider weer opgepakt.

We versterken de fietsinfrastructuur en maken die veiliger

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We gaan aan de slag met ontwerp (participatie) en realisatie van vrij liggende fietspaden op de Deltalaan, tussen de Maaslaan en Stationsweg. Eén van de maatregelen uit het nieuwe Verkeers- en Mobiliteitsplan Sliedrecht 2035, in het belang van de fietsveiligheid op deze te handhaven GOW50.	De ontwerpfase staat gepland voor dit jaar, waarbij we de scope voor de zomervakantie duidelijk willen hebben. Het daadwerkelijk opstarten van de uitvoering en daarmee de realisatie van het fietspad volgt in 2026.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030

Sliedrecht kan het Programma Ruimtelijke Vernieuwing niet alleen realiseren. De doelstellingen sluiten aan op de doelstellingen van de buurgemeenten: (1) versterken van de mobiliteitsfunctie van de Merwedelingelijn door woningbouw langs de HOV-knooppunten en (2) accommoderen van economische groei in de Drechtsteden met geschikte woningbouw. Het is zinvol om proactief in te zetten op de MLL-alliantie en de Smart Delta Drechtsteden. Beide 'tafels' bieden een kapstok voor lobby (voor medewerking, toestemming en geld) bij provincie, rijk en Europa. Hiervan kunnen we lokaal profiteren, omdat ruimtelijke ontwikkeling lokaal plaatsvindt, maar dat vergt wel daadkrachtige sturing vanuit de eigen ambitie en inzet.

Speerpunten

Sliedrecht en haar plannen staan nadrukkelijk 'op de kaart' bij onze partners en (hogere) medeoverheden.

Wat willen we doen:	Voortgang 2025:
We zetten de grensoverschrijdende samenwerking in de MLL alliantie en de Smart Delta Drechtsteden door.	De MLL Beheer BV is op non-actief gesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een herijking van het samenwerkingsverband. We bepalen samen met de gemeenten langs de Merwedelingelijn onze prioriteiten voor de komende jaren en passen de samenwerkingsstructuur daarop aan.

	Smart Delta Drechtsteden gaat momenteel door een transitiefase waarbij inhoudelijke prioriteiten en de manier van samenwerken worden aangepast aan de uitdagingen waar onze regio voor staat. Aan dat proces werken we als Sliedrecht actief mee.
We bouwen aan een samenwerkingsagenda met onze buurgemeenten, ondernemers en/of maatschappelijke partners om (nieuwe) meervoudig lokale samenwerkingsverbanden op te zetten.	We wisselen regelmatig informatie uit met de gemeente Molenlanden over onderwerpen die zowel Sliedrecht als onze buurgemeente aanbelangen. Mogelijk dat dit in de toekomst leidt tot een verdergaande samenwerking.
Samen met de Drechtsteden / Smart Delta ontwikkelen we een sterke propositie om de lobby te voeren richting Brussel en Den Haag. De MLL alliantie / Sliedrecht-Noord hebben hierin een prominente plek.	In het kader van de lobby zijn in 2025 tot nu toe zes werkbezoeken georganiseerd, waaronder voor Kamerleden en gedeputeerden, waarbij de regionale uitdagingen centraal stonden. Daarnaast heeft de burgemeester van Dordrecht een bezoek gebracht aan Den Haag om het regionale belang actief onder de aandacht te brengen. Er is een position paper opgesteld over mobiliteit en PFAS, en er is inhoudelijke inbreng geleverd voor de voorjaarsnota's.

We maken actief werk van het binnenhalen van subsidies en 'deals'.

Wat willen we doen:	Voortgang 2025:
In samenwerking met het team externe betrekkingen van de Smart Delta inventariseren we de kansrijke opties voor subsidies en deals. Deze inventarisatie actualiseren we jaarlijks om de komende jaren zicht te houden op de mogelijkheden.	Team externe betrekkingen van Smart Delta heeft aangegeven geen ruimte te hebben in haar jaarplan voor het opstellen van een actueel kansenoverzicht voor wat betreft subsidies en deals. De verwachting is dan ook dat dit in 2025 niet meer gerealiseerd zal worden.
Aan de hand van de inventarisatie stellen we een actieplan op om aan de slag te gaan met kansrijke subsidies/deals.	Zie hierboven. Omdat er geen ruimte is in het jaarplan van team externe betrekkingen van Smart Delta, is de verwachting dat er geen inventarisatie zal opgesteld worden voor wat betreft kansrijke subsidies en deals. Dat is een voorwaarde voor het opstellen van een actieplan. Daarom is het waarschijnlijk dat er geen actieplan zal opgesteld worden voor het binnenhalen van subsidies en deals in 2025.
Vanuit het principe meervoudig lokaal samenwerken benutten we kansen die zich voordoen met partners om ons heen. Dit kan zowel vanuit Smart Delta constructie als vanuit andere constructen plaatsvinden.	Er hebben zich in 2025 nog geen kansen voorgedaan voor nieuwe meervoudig lokale samenwerkingsverbanden, maar we houden het in de gaten zodat we er snel op kunnen acteren mochten kansen zich voordoen.

Overzicht van baten en lasten

Programma Ruimte	Begroting 2025 voor VJN	Mutaties VJN 2025	Begroting na mutaties VJN 2025
Lasten	N 18.471	N 2.319	N 20.789
Baten	V 14.562	V 1.816	V 16.379
Saldo van baten en lasten	N 3.908	N 502	N 4.410
Storting in reserve	N 2.599	-	N 2.599
Onttrekking aan reserve	V 655	V 348	V 1.003
Reserve mutatie	N 1.944	V 348	N 1.596
Totaal programma Ruimte	N 5.852	N 154	N 6.006

Bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo
Saldo	1	De Driehoek	N 93		-	-	N 93
	2	Afvalstoffenheffing	-	V 76	-	-	V 76
	3	Oud papier	-	V 66	-	-	V 66
	4	Baggeren	N 65	-	-	-	N 65
	5	Omgevingsdienst ZHZ	N 26	-	-	-	N 26
	6	Prestatieafspraken Tablis	N 25	-	-	-	N 25
Som Saldo			N 209	V 142	-	-	N 67
Neutraal	7	Overhead	N 435	-	-	V 348	N 87
	8	Grondexploitatie	N 910	V 910	-	-	-
	9	Doorloop projecten 2024 => 2025	N 655	V 655	-	-	-
	10	Asfaltvervang	N 110	V 110	-	-	-
Som Neutraal			N 2.110	V 1.674	-	V 348	N 87
Totaal Ruimte			N 2.318	V 1.816	-	V 348	N 154

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. De Driehoek, nadeel € 93.000

Op 17 juli 2024 heeft de gemeente een toezichtsverslag ontvangen van de Omgevingsdienst naar aanleiding van een inspectie op het gronddepot in de Driehoek. De verleende vergunning wordt op een aantal onderdelen niet voldoende nageleefd. Samen met de Omgevingsdienst is een plan van aanpak vormgegeven om te voldoen aan de voorschriften uit de vergunning. Een eerste stap is het inventariseren en bemonsteren van de gronden, omdat de huidige registratie is verouderd en niet meer overeenkomt met de feitelijke situatie. Na de inventarisatie en bemonstering is duidelijk of de grond gesaneerd dient te worden of hergebruik mogelijk is.

De kosten voor de inventarisatie en bemonstering van de gronden worden gemaakt in 2025 en bedragen € 93.000. In deze fase wordt duidelijk wat de omvang en aard van de gronden zijn. Dan is ook duidelijk of hergebruik of sanering aan de orde is. In het geval van volledige sanering houdt de gemeente rekening met een indicatieve kostenpost van € 750.000. Ook wordt onderzocht of er structurele kosten gaan volgen voor het onderhouden en beheren van het gronddepot.

2. Afvalstoffenheffing, voordeel € 76.000

Er wordt meer afvalstoffenheffing geïnd dan begroot staat, waardoor er een voordeel ontstaat.

3. Oud papier, voordeel, € 66.000

De verwachte opbrengst voor vermarkting van oud papier en karton valt op basis van het te verwachten verloop van de tarieven hoger uit dan geraamd. Voorgesteld wordt om de huidige raming in de begroting structureel te verhogen met € 66.000.

4. Baggeren, nadeel € 65.000

Vooruitlopend op de geplande baggerwerkzaamheden van de B & C-watergangen, die in eigendom zijn van de gemeente, is het noodzakelijk dat hieraan voorafgaand bemonsteringen van de baggerspecie plaatsvinden. Deze bemonsteringen worden dit jaar uitgevoerd zodat de baggerwerkzaamheden van de gemeente gelijktijdig kunnen worden uitgevoerd met de baggerwerkzaamheden van de A-watergangen die in eigendom zijn van het Waterschap Rivierenland. Het aansluiten bij de baggerwerkzaamheden van het Waterschap is efficiënter en voordeliger. De geraamde kosten zijn bepaald op € 65.000.

Voorgesteld wordt om het budget voor onderhoud van de watergangen in 2025 te verhogen met € 65.000.

5. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, nadeel € 26.000

Naar aanleiding van het definitieve jaarprogramma moet de begroting met € 26.000 worden opgehoogd. Deze stijging heeft te maken met reguliere kostenstijgingen. Ook is er incidentele uitvoering gevraagd met betrekking tot het inwerking treden van de omgevingswet. Er moet nu anders worden gecontroleerd op geluidgezoneerde industrieterreinen.

6. Prestatieafspraken Tablis, nadeel € 25.000

De verhoging van € 25.000 voor quick wins is opgenomen in de prestatieafspraken voor 2025 en 2026 met Tablis Wonen en Slim Wonen. Dit bedrag is bedoeld voor het verbeteren van buurten, bijvoorbeeld na een wijkshow.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

7. Overhead, nadeel € 87.000

Met het inbrengen van de opbrengst van aan projecten toe te rekenen overhead (zie programma 4 - Bestuur en organisatie nr. 1) zijn de gerelateerde budgetten ook kritisch doorgelopen. Dit resulteert in een verschuiving tussen het programma Ruimte en Bestuur en organisatie.

8. Grondexploitaties, neutraal

Met het Projecten Portfolio Grondzaken (PPG) zijn de grondexploitaties hernieuwd. De aanpassingen van de meerjarige budgetten die hier mee samenhangt is nog niet verwerkt in de begroting. Met behulp van deze mutatie vindt dat plaats.

9. Doorloop projecten 2024 => 2025, neutraal

De aanleg van de stuw in Baanhoek West en de fietsenstallingen bij de beide stations wordt (deels) gerealiseerd met externe middelen. Deze stonden begroot in 2024, maar de uitvoering vindt niet eerder plaats dan 2025. De bijdrage van de externe partners wordt daarom in 2025 opnieuw begroot (stuw € 131.000, fietsenstallingen (524.000)).

10. Asfaltvervanging, neutraal

Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2023 zijn de begrote investeringskredieten voor asfaltvervangingen beoordeeld op het al dan niet toegestaan zijn van het activeren van de kosten. Geconcludeerd is dat enkele investeringskredieten voor asfalteringswerkzaamheden moesten vervallen omdat de beoogde werkzaamheden gekwalificeerd worden als (groot-)onderhoud en om die reden op basis van de geldende voorschriften niet aangemerkt kunnen worden als investeringen. Het gevolg hiervan is dat in 2025 de kosten van de geplande werkzaamheden ten laste komen van het exploitatiebudget voor onderhoud wegen.

In 2025 leidt dit tot een verwacht nadeel van € 110.000. De structurele (financiële) oplossing vanaf 2026 krijgt een plaats in het op te stellen Beleidsplan Onderhoud Wegen 2026-2030.

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nr.	Naam	nieuw / aanpassing	U / I	2025	2026	2027	2028
1	Vervanging lichtmasten (2025)	aanpassing	U V	12	-	-	-
2	Kunstgrasveldje Mozartplantsoen	nieuw	U N	50	-	-	-
3	Vervanging weg Ouverture Noord	nieuw	U N	550	-	-	-
4	Rioolvervanging Vogelbuurt	aanpassing	U V	622	V 530	V 100	-
			I N	129	-	-	-
5	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	aanpassing	U V	3.515	V 4.750	V 901	-
	Bestrating Vogelbuurt Noord	aanpassing	U N	4.259	N 311	-	-
			I V	129	-	-	-
	Bestrating Vogelbuurt Zuid	aanpassing	U N	65	N 4.770	N 1.756	N 100
	<i>subtotaal Vogelbuurt (nr. 5)</i>			N 680	N 331	N 855	N 100
6	Atlas TW 150 Kraan tbv milieustraat	aanpassing	V	60			
	Trekker 1 John Deere 5720	aanpassing	V	75			
	Trekker 2 John Deere 5620	aanpassing	V	72			
	Vervanging Mercedes Sprinter 513 (VG-996-B)	aanpassing	V	60			
	Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	aanpassing	V	15			
	Sneeuwplough/zoutstrooier tbv haakarmwagen Scania	aanpassing	V	65			
	Sneeuwplough/zoutstrooier tbv haakarmwagen DAF	aanpassing	V	65			
	Kipwagen 2 (Minidumper type 7 ton)	aanpassing	V	30			
	Vervanging Mitsubishi VL-423-G Fuso Canter	aanpassing	V	65			
	Waterwagen t.b.v. tractor	aanpassing	V	18			
	Sneeuwplough/zoutstrooier t.b.v. Mercedes	aanpassing	V	35			
	Sneeuwschuif t.b.v. tractor JD 5620	aanpassing	V	15			
	Herderarm t.b.v. tractor	aanpassing	V	18			
	Transporter t.b.v. begraaftplaats (electrisch)	aanpassing	V	50			
	Tractiemiddelen (2025)	aanpassing	N	642			
	<i>subtotaal Verduurzaming (nr. 6)</i>			-	-	-	-
Totaal investeringen Ruimte				N 776	V 199	N 755	N 100

1. Vervanging lichtmasten (2025)

In 2024 was er op het budget lichtmasten sprake van een overschrijding van gelijke omvang als de verlaging die nu wordt doorgevoerd op het budget 2025. Hierdoor blijven de meerjarige kapitaallasten gelijk.

2. Kunstgrasveldje Mozartplantsoen

Een trapveldje met natuurlijk gras, ballenvangers en doelen maakte onderdeel uit van de aanleg van de openbare ruimte in het Mozartplantsoen (Baanhoek-West). Door het intensieve gebruik van het trapveldje zijn er voortdurend kale plekken bij de doelen en waterplassen na regenval. Dit levert ongemak op en mogelijk onveilige situaties bij de gebruikers. Jaarlijks repareert de gemeente de kale plekken en maakt de grond vlak door grond aan te vullen en gras in te zaaien. De grasmat is ook voorzien van extra lucht (betere waterafvoer) en meststoffen (betere grasgroei). Dit levert allemaal niet het gewenste effect op. De bewoners en gebruikers hechten veel waarde aan het trapveldje. Als oplossing voor de huidige problematiek wordt voorgesteld om een trapveldje van kunstgras aan te leggen zodat er het gehele jaar gebruik van kan worden gemaakt. Het veld is ondertussen in gebruik genomen en 21 mei jl. feestelijk geopend.

3. Vervanging weg Ouverture Noord

Bij de Ouverture Noord wordt de volledige weg (fundering & asfalt) vervangen. In overleg met de accountant zijn in 2024 alle kredieten vervanging asfaltdekkingen vervallen, omdat enkel het vervangen

van de deklaag groot onderhoud betreft. In dit geval loopt ook de fundering mee en is er wel sprake van een investering. De kapitaallasten kunnen worden gedekt vanuit de nog in de begroting aanwezige dekking van de vervallen kredieten vervanging asfaltdekkingen.

4. Riolvervanging Vogelbuurt

Op basis van opmerkingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening 2023 is de (financiële) project structuur van het project Vogelbuurt kritisch tegen het licht gehouden. Tot op heden werden alle kosten die werden gemaakt verdeeld over het riool en het wegendeel. Tijdens het project hebben zich omstandigheden voorgedaan waardoor dit niet langer logisch is. Het riool is bijna afgerond en met het straten moet nog worden aangevangen. Na afronding (in 2025) gaan we het riool activeren. Door deze omslag ontstaan er met name vanuit de jaren 2024 en eerder meer kosten die drukken op het Water- en rioleringsprogramma. Binnen het Wrp is er ruimte om de kapitaalslast die hiervan het gevolg is op te vangen. Hierdoor treedt er geen effect op op de hoogte van de rioolheffing.

5. Vogelbuurt

Voor het wegen deel gaan we werken met twee kredieten Vogelbuurt Noord en Zuid. Het deel noord wordt naar verwachting afgerond in 2026 en zuid in 2028.

Per saldo is er voor de Vogelbuurt (nr. 4 + 5) € 843.000 extra krediet nodig. Dit als gevolg van hogere inflatie dan eerder aangenomen, die nog eens wordt versterkt door de vertraging in de uitvoering.

6. Verduurzaming wagenpark

De ambitie is om het volledige wagenpark te verduurzamen. Hiervoor zijn bij de Kadernota 2025 aanvullende middelen (€ 110.000 structureel) beschikbaar gesteld ter dekking van kapitaallasten. De benodigde investering op de gemeentewerf wat betreft de laadinfrastructuur is ondertussen uitgevoerd. De investeringskredieten zijn echter nog gebaseerd op 'niet duurzame vervangingen' met behulp van deze mutaties wordt dit voor de jaarschijf 2025 aangepast. We grijpen de verduurzaming tegelijkertijd aan om de kredieten voor het totaal aan tractiemiddelen aan te vragen en niet meer op het niveau van de wagen. Dit doet meer recht aan de verantwoordelijkheidsverdeling tussen raad en college. Waarbij het college verantwoordelijk is voor de uitvoering. In het verleden moest formeel namelijk precies die wagen worden aangeschaft zoals benoemd in het MIP, daarmee zit de raad op het niveau van de uitvoering. Bijkomend voordeel is dat de administratieve last rondom kredieten hierdoor aanzienlijk verminderd.

Programma 4 - Bestuur en organisatie

Ambities en ontwikkelingen

Om de ambities binnen Koers 2030 te realiseren is een slagvaardige organisatie een randvoorwaarde. Sliedrecht wil een stabiele, flexibele, lerende en opgavegerichte organisatie zijn die meebeweegt met veranderingen in de maatschappij. Een organisatie die aansluit op behoeften en meedenkt en meewerkt aan goede initiatieven van inwoners en waar met plezier wordt samengewerkt met en voor de Sliedrechtse samenleving. We gaan in 2025 door waarmee we in 2020 gestart zijn: de ontwikkeling naar de toekomst is gericht op het duurzaam en werkenderwijs optimaliseren en het kwalitatief en kwantitatief versterken van de organisatie. Daarmee maken we het mogelijk om de ambities voor Sliedrecht waar te maken.

In 2026 is onze dienstverlening mensgericht, transparant en helder en weten inwoners/ondernemers wat zij van ons kunnen verwachten

In de ogen van inwoners zijn dienstverlening, communicatie en participatie vanuit de gemeente ongeveer hetzelfde en daarmee samen bepalend voor de beeldvorming over de gemeente. Regie op deze drie-eenheid is daarom belangrijk. In 2025 wordt het verbetertraject, naar aanleiding van de visie op dienstverlening, verder uitgevoerd met nadruk op het bestendigen en borgen van de regie op en kwaliteit van de dienstverlening binnen de organisatie.

In 2026 participeren inwoners actief in onze plannen en hebben we een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030

Het in 2022 vastgestelde participatiebeleid voor ruimtelijke initiatieven in verband met de komst van de Omgevingswet, is in 2024 doorontwikkeld. In 2025 gaan we hiermee verder met als doel actief de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op te zoeken. We gebruiken daarbij de ervaringen die we in 2023 hebben opgedaan met het nieuwe beleid. Daarbij wordt aansluiting gezocht met de Buurtagenda's. Er wordt niet alleen onderzocht hoe inwoners kunnen participeren, maar juist ook hoe de gemeente kan helpen om plannen uit de samenleving te realiseren.

De regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' borgen we binnen de projectaanpak en passen we na evaluatie, waar nodig aan.

In 2026 heeft Sliedrecht een prettige, professionele en flexibele organisatie

Het is als organisatie door de krapte op de arbeidsmarkt steeds moeilijker om geschikte mensen te werven en te binden. Het is belangrijk dat we de mogelijkheden voor doorstroom en ontwikkeling intern kunnen bieden om zo medewerkers te behouden voor de organisatie. Door doorstroom binnen de organisatie zien we dat we (tijdelijk) op kwaliteit inleveren en alle zeilen bij moeten zetten om koers te blijven houden. We investeren daarom des te meer in leiderschap en professionalisering middels trainingen en opleidingen en door het gericht inzetten van instrumenten en ontwikkelmogelijkheden zoals coaching, het traineeship en de inrichting van het functiehuis. Ook blijven we inzetten op het borgen en evalueren van reeds ingezette instrumenten en interventies, waaronder het programma van onboarding.

Daarnaast voeren we het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uit en organiseren we bijeenkomsten om de verbinding met onze organisatie en waarden te versterken. Uit het eerdere uitgevoerde MTO is gebleken dat de werkdruk in onze organisatie hoog is. Dit heeft invloed op gezonde werkomstandigheden. Portfoliomanagement is een middel om inzicht te krijgen in capaciteit versus de opgaven waarvoor we staan (zowel ambities als regulier werk) en kan gebruikt worden om bij te sturen in zowel capaciteit als opgaven waar nodig. Gebleken is dat echter portfoliomanagement alleen op dit moment niet voldoende is om een gezond werkklimaat te

kunnen garanderen. Daarom is het noodzakelijk om te investeren in het versterken van de organisatie.

Ook een prettige werkomgeving draagt bij aan werkplezier en binding met de organisatie. In 2025 ronden we de herinrichting van het gemeentekantoor af. Hiermee moderniseren en verduurzamen we niet alleen het pand, maar voldoet het straks ook aan alle eisen voor zaken als brandveiligheid, ARBO en de Archiefwet. Het gemeentekantoor kent straks een (nog) sterkere verbinding met het raadhuis. Waar het raadhuis centraal zal staan als een plek waar ontmoeten met de samenleving wordt gefaciliteerd, zal het gemeentekantoor een plek zijn waar interne ontmoeting en opgavegericht werken centraal staat. Binnen het gehele vakgebied Informatisering & Automatisering (I&A) vinden ontwikkelingen plaats op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Om een slagvaardige organisatie waar te kunnen maken, wet- en regelgeving in te bedden in de organisatie en huidige processen te beheren en uit te kunnen blijven voeren, is het noodzakelijk om hier extra op in te zetten. Naast het hoofddomein informatiemanagement gaan de ontwikkelingen ook op de domeinen informatie- en cyberveiligheid, archiefzaken, facilitaire IT en data gedreven werken dusdanig snel dat geen extra inzet leidt tot het niet voldoen aan wet- en regelgeving en het structureel achterlopen op benodigde ontwikkelingen binnen deze domeinen.

Ambities

Ambitie 1: Onze dienstverlening is mensgericht, transparant en helder

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners en ondernemers. We leveren daarbij tal van diensten. Indirect via diverse (algemene) voorzieningen, beheer/onderhoud van de openbare ruimte, realiseren van allerlei projecten, etc. Maar vaak ook direct door het verstrekken van paspoorten, afgeven van vergunningen, verlenen subsidies, doorverwijzen naar zorg of ondersteuning, etc. Het is belangrijk dat onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk is. En dat mensen weten waar ze terecht kunnen met (hulp)vragen en wat ze van ons kunnen verwachten. En dat wij daarover transparant en helder zijn (ook als iets niet kan). Het betekent dat we actief feedback ophalen en luisteren naar de individuele behoefte van mensen. Waar mogelijk houden we daar rekening mee. Het uitleggen en stevast terugkoppelen van afwegingen en keuzes is daar belangrijk in.

'We zeggen wat we doen (en waarom) en we doen wat we zeggen'. Het is een cliché, maar uiteindelijk wel de essentie om als betrouwbare partner van onze inwoners te functioneren. Om dit vorm te geven gaan we concreet aan de slag met de volgende beleidslijnen en projecten.

Speerpunten

We ontwikkelen een kwaliteitshandvest met daarin een set beloften (servicenormen) over onze kwaliteit van dienstverlening.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
Er zijn servicebeloftes geformuleerd over wat inwoners, ondernemers en organisaties van de gemeente mogen verwachten met betrekking tot klantgerichtheid, responstijd, toegankelijkheid, helder taalgebruik, tijdige participatie etc. Om te achterhalen of we deze servicebeloftes ook in de praktijk realiseren, verzamelen en analyseren we klantsignalen over	De visie op Dienstverlening bevat 5 servicebeloftes die beschrijven wat inwoners van onze dienstverlening mogen verwachten. Deze gaan onder andere in op de toegankelijkheid, begrijpelijkheid en het informeren en betrekken van onze inwoners.

de kwaliteit van onze dienstverlening en onze contacten met inwoners en ondernemers.

Deze data en signalen halen we op binnen klanttevredenheidsonderzoeken, de berichtgeving op social media, de klachtenafhandeling, uitgevoerde 'klantreizen', enz. Net als voorgaande jaren wordt ook in 2025 de dienstverlening op het gebied van burgerzaken en het klantcontactcentrum (web & telefonie) afgenomen via Dienstverlening Drechtsteden (onderdeel SGD). Ook zij voeren ook op continubasis klanttevredenheidsonderzoek uit op basis waarvan inzichtelijk wordt hoe inwoners de dienstverlening ervaren.

Implementatie van de visie binnen de organisatie zal na vaststelling plaatsvinden. Vervolgens kan mede op basis van data gezien worden welk effect dit heeft op de ervaren kwaliteit van dienstverlening.

We stroomlijnen de afhandeling van verzoeken, vragen en meldingen.

Wat willen we gaan doen:

In 2024 is een nieuwe visie op dienstverlening ontwikkeld met als doel dat deze mensgericht, transparant en helder is. Er zijn daarvoor servicebeloftes geformuleerd over wat inwoners en ondernemers van de gemeente mogen verwachten. Om deze beloftes waar te kunnen maken zijn randvoorwaarden opgesteld voor de benodigde kennis en vaardigheden, de informatievoorziening en systemen en applicaties. In 2025 wordt gewerkt aan de implementatie van de visie ter ontwikkeling van onze brede dienstverlening.

Een belangrijk project daarbinnen is een aanpak voor het afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners (regie op klantcontact) met en door de brede inzet van Fixi. Daarnaast wordt managementinformatie beschikbaar gemaakt op basis waarvan coördinatoren en leidinggevenden kunnen sturen op de kwaliteit en voortgang van de afhandeling. Ook vindt een oriëntatie plaats op landelijk ontwikkelde tools en applicaties voor zaakgericht werken om deze taak efficiënt te ondersteunen.

Voortgang 2025:

De visie op dienstverlening wordt in april 2025 aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders ter vaststelling. Wij informeren de gemeenteraad middels een College informatiebrief welke voorzien is van de servicebeloften zoals opgenomen in de visie.

De doorontwikkeling van Fixi voor het afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners loopt volgens planning.

We communiceren transparant en helder over wat we doen, waarom en wanneer.

Wat willen we gaan doen:

In 2025 werken we volgens het communicatiebeleidsplan 2024 zodat we onze inwoners tijdig en helder informeren via het kanaal dat zij gebruiken. Hierbij wordt de

Voortgang 2025:

In 2025 werken we volgens het communicatiebeleidsplan dat in 2024 is vastgesteld. Het communicatiedoel is tijdig en helder informeren van onze inwoners via het

regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' vanuit de SGD gehanteerd die zorgt dat de capaciteit ingezet wordt op projecten en ontwikkelingen waar we met communicatie echt het verschil kunnen maken. Daarnaast wordt ingezet op het toepassen van issuesmanagement en Factor C binnen gemeentelijke plannen en projecten voor het bepalen van de communicatiestrategie.

kanaal dat zij gebruiken. Hierbij wordt de regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' vanuit de SGD gehanteerd. Deze aanpak zorgt dat de capaciteit ingezet wordt op projecten en ontwikkelingen waar we met communicatie echt het verschil kunnen maken. Daarnaast wordt ingezet op het toepassen van issuesmanagement en Factor C binnen gemeentelijke plannen en projecten voor het bepalen van de communicatiestrategie.

Ambities

Ambitie 2: Inwoners participeren actief in onze plannen en we hebben een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030

We hebben iedereen nodig om onze plannen te laten slagen. Om nieuwe ideeën en initiatieven te creëren, om andere inzichten en invalshoeken te krijgen en (soms) om tegengestelde belangen inzichtelijk te maken. Participatie is daarom belangrijk. Aan de voorkant van beleidsvorming, projecten en ontwikkelingen. Een gedegen en transparant proces leidt tot zorgvuldige afwegingen, ook als dat betekent dat niet iedereen tevreden kan worden gesteld. Het creëren van draagvlak en/of begrip bij belanghebbenden aan de voorkant levert in het verdere proces veel voordeel op.

Vaak gaat het ook verder dan alleen participeren. Bij de uitvoering van onze taken is actieve samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, etc. aan de orde van de dag. Om dit succesvol te doen is investeren in het netwerk noodzakelijk. We moeten elkaar actief opzoeken, weten wat er speelt, welke belangen en agenda's iedereen heeft en hoe we die kunnen koppelen. Vanuit een open en constructieve houding om gezamenlijk aan doelen te werken en elkaar successen te gunnen. In een dergelijke samenwerking is ook ruimte voor een eerlijke en kritische kanttekening als daar aanleiding toe is. Als bestuur willen we het goede voorbeeld te geven door elkaar in positie te brengen. Dat vraagt vertrouwen, rolbewustzijn en goede communicatie tussen college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie.

Speerpunten

We werken voor en samen met onze inwoners om de resultaten voor Sliedrecht te realiseren.

Wat willen we gaan doen:

De gemeente heeft iedereen nodig om plannen te laten slagen. De ambitie is daarom dat inwoners actief participeren in de gemeentelijke plannen en dat samengewerkt wordt met een netwerk van partners aan Koers 2030. In het kader van de Omgevingswet is er een participatieleidraad opgesteld die duidelijk maakt aan inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie wat het doel is van de participatie, hoeveel ruimte er is voor inspraak en welke vormen van

Voortgang 2025:

Het nieuw op te stellen participatiebeleid is in voorbereiding. Daartoe zijn momenteel kaders uitgewerkt waarlangs het beleid de komende periode wordt uitgewerkt. Naast een verbreding van het huidige beleid zullen we met het nog vast te stellen beleid ook voldoen aan de wet participatie op decentraal niveau zoals die per 1 januari 2025 in werking is getreden. Wij betrekken de gemeenteraad in een vroeg stadium bij de totstandkoming van het beleid. De

participatie bij welke besluitvormingstrajecten passen.

planning is om het nieuwe participatiebeleid in het vierde kwartaal aan de gemeenteraad op te leveren ter vaststelling.

De wens is om dit participatiebeleid niet alleen voor ruimtelijke initiatieven in te zetten, maar breder toe te passen in het werk van de gemeente. Daarvoor is het van belang dat het huidige beleid eerst geëvalueerd wordt. De afspraak is om dit te doen wanneer de Omgevingswet één jaar in werking is getreden. Dat betekent dat het participatiebeleid in 2025 geëvalueerd gaat worden. De inzichten die hieruit naar voren komen verwerken we vervolgens in vernieuwd participatiebeleid dat organisatie breed zal gaan gelden. We zoeken daarbij ook aansluiting met de Buurtagenda's voor inzicht in wat er leeft in de Sliedrechtse buurten.

We versterken daarnaast de kennis en vaardigheden rondom participatie bij onze medewerkers. En doen ervaring op met nieuwe vormen van participatie, zowel fysiek, online als hybride. In 2025 is de aandacht ook gericht op het (waar nodig en gewenst) ondersteunen van inwoners die zelf maatschappelijke initiatieven willen ontplooiën. Daarbij zorgen we voor een herkenbare toegang met duidelijk benoemde contactpersonen binnen de gemeente.

We ontwikkelen het raadhuis als centrum van de democratie en samenleving.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

Na afronden van de aanbestedingsprocedure starten we in 2025 met de restauratie van het raadhuis. De verwachte oplevering is in 2026.

In de eerste maanden van 2025 is gewerkt aan het definitief maken van de interieurplannen en tekeningen ten behoeve van de aanbestedingsprocedure. Tot op heden is nog geen bijstelling van het projectbudget noodzakelijk geweest. We constateren echter, rekening houdend met onder andere indexatie, dat het waarschijnlijk is dat meerkosten zullen ontstaan. Deze meerkosten zijn op dit moment nog niet te duiden. Hierover zult u worden geïnformeerd in het passende P&C product.

Sliedrecht draagt bij aan de regio, en de regio draagt bij aan Sliedrecht.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

Onderzoeken en benutten van (nieuwe) kansen voor meervoudig lokale samenwerkingsverbanden.

We hebben regelmatig overleg met gemeente Molenlanden. Het doel is voorlopig enkel informatie uitwisselen over onderwerpen die beide gemeentes aanbelangen. Het is mogelijk dat dit leidt tot een versterking van de samenwerking in de toekomst.

Onderzoeken en benutten van externe subsidiemogelijkheden om onze doelen kracht bij te zetten.

Er is geen voortgang te melden. Dit moet opgepakt worden samen met het team Public Affairs van Smart Delta Drechtsteden. De subsidiescan die eerder is uitgewerkt dient nog omgezet te worden in een actieplan. Daarover gaan we het gesprek aan met Smart Delta Drechtsteden.

Ambities

Ambitie 3: Werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Om te werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie is het van belang om kwantitatief en kwalitatief op sterkte zijn. De krapte op de huidige arbeidsmarkt stelt ons, als relatief kleine organisatie, voor uitdagingen en dat kan gevolgen hebben voor onze beleid- en uitvoeringskracht en ons ontwikkelvermogen. Door te investeren in het versterken van onze organisatie, goed werkgeverschap, portfoliomanagement en ondersteunende bedrijfsvoering, willen we de uitdagingen op de huidige arbeidsmarkt zoveel mogelijk het hoofd bieden en onszelf in staat stellen onze ambities waar te maken.

Daarmee ontwikkelen we ons naar een prettige, professionele en flexibele organisatie, waar mensen graag willen en blijven werken. Waar zij zich in hun kracht gezet en gewaardeerd voelen. Waar zij prettig kunnen werken met een goede werkplek, systemen, informatie en processen die hen ondersteunen. Waar duidelijkheid is waar we als organisatie naartoe werken, wat er van hen wordt verwacht en wat zij van ons kunnen verwachten.

Speerpunten

Sliedrecht is een aantrekkelijke werkgever die erin slaagt geschikte mensen te werven en te binden.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2025:

In het aankomende jaar zullen we investeren in onze medewerkers en organisatie om een aantrekkelijke werkgever te blijven. We erkennen de uitdagingen van een krappe arbeidsmarkt en de toenemende werkdruk. Daarom zetten we in op:

1. Ontwikkeling en opleiding: We blijven investeren in de professionele groei van onze medewerkers. Er komt extra aandacht voor doorgroeimogelijkheden om alle talenten binnen de organisatie te behouden en te ontwikkelen. We zetten o.a. in op junior medewerkers en trainees.

In het eerste kwartaal hebben we de basis gelegd voor een lerende organisatie door samen met teammanagers te werken aan een concept opleidingsbeleid, opleidingsvisie en opleidingsplan. Hoewel deze nog niet formeel zijn vastgesteld, zorgen we er met elkaar voor dat het geen papieren werkelijkheid wordt, maar een praktisch en gedragen kader dat ontwikkeling en doorgroei binnen de organisatie echt stimuleert.

2. Gezonde werkomgeving: Het welzijn van onze medewerkers staat voorop. We zorgen voor gezonde werkomstandigheden en ondersteunen een balans tussen werk en privé.

We zijn gestart met preventieve spreekuren en gebruiken we het jaarverslag van de arbodienst om te bepalen waar verbeteringen nodig zijn. Uit gesprekken met teammanagers blijkt dat er behoefte is aan duidelijkheid rondom ziekmeldingen, betere ondersteuning bij gesprekken over verzuim en meer bekendheid over de rol van de praktijkondersteuner. Daarom hebben we afgesproken om elk kwartaal met de teammanagers te overleggen over het verzuim en te bespreken welke acties nodig zijn om medewerkers gezond en inzetbaar te houden.

3. Aantrekkelijke werkgever: We blijven inzetten op het creëren van een werkomgeving waarin medewerkers zich gewaardeerd en betrokken voelen, met voldoende ontwikkelmogelijkheden en een moderne werkplek. De plannen voor het vernieuwde gemeente kantoor worden gerealiseerd, een kantoor waar medewerkers zich thuis voelen en waar je op basis van de activiteiten die je verricht, een plek kan kiezen.

We hebben aanzienlijke stappen gezet om een aantrekkelijk werkomgeving te creëren. Momenteel is ons gemeentekantoor volop in verbouwing om een vernieuwd kantoor te realiseren waar medewerkers zich thuis voelen en flexibel kunnen werken op basis van hun activiteiten. Tijdens deze verbouwing hebben we ervoor gezorgd dat alle teams een goede werkplek hebben op een alternatieve locatie zodat het werk ongestoord kan doorgaan.

4. We benaderen de arbeidsmarkt, samen met onze buurgemeenten, actief om voldoende gekwalificeerde mensen te werken en te binden.

Op basis van de inzichten uit het eerste kwartaal willen we sterker inzetten op het vergroten van de voorspelbaarheid van vacatures. In de afgelopen periode bleek dat het aantal vacatures regelmatig hoger uitviel dan verwacht. Om hier beter op te kunnen anticiperen, werken we toe naar een meer structurele en vooruitkijkende aanpak van personeelsplanning. Zo zorgen we ervoor dat we tijdig de juiste mensen vinden én behouden.

We ontwikkelen een aanpak waarbij we 'sturen en realiseren via portfoliomanagement'.

Wat willen we gaan doen:

Op basis van de ervaringen in het eerste jaar en de uitgevoerde evaluatie, wordt de werkwijze van portfoliomanagement verder geoptimaliseerd. Er is voortdurend aandacht voor het portfoliogesprek binnen de teams en de vertaling naar het overkoepeld geheel, aansluitend op de P&C cyclus waarbij prioriteiten worden gesteld.

Voortgang 2025:

Ter voorbereiding op de Kadernota 2026, focust portfoliomanagement zich op het ruimtelijk domein. Met het Programma Ruimtelijke Vernieuwing in nauwe samenhang met de beleidsafdelingen, wordt portfoliomanagement toegepast om te prioriteren.

We implementeren data-gedreven werken en bedden dit breed en structureel in binnen de organisatie.

Wat willen we gaan doen:

Goed informatiemanagement is randvoorwaardelijk om data-gedreven te kunnen werken. Dit houdt in dat data op orde en betrouwbaar moet zijn. Door hier in 2025 extra op in te zetten kunnen we een volgende stap zetten in data-gedreven werken.

Voortgang 2025:

We hebben de extra inzet op informatiemanagement in de eerste maanden van 2025 kunnen realiseren.

Waar nodig en (financieel) mogelijk versterken we de organisatie, kwalitatief en kwantitatief.

Wat willen we gaan doen:

We houden doorlopend inzicht in de capaciteit die aanwezig en nodig is om de ambities te bereiken naast de uitvoering van het reguliere werk. Portfoliomanagement helpt ons daarbij, maar is op zich zelf niet voldoende om een gezond werkklimaat te garanderen.

Voortgang 2025:

Naast periodieke portfoliotafels, is binnen het ruimtelijk domein tijdschrijven ingevoerd om het proces van prioriteren te vergemakkelijken.

Uit het in 2023 uitgevoerde medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) is gebleken dat de werkdruk in onze organisatie hoog is. Om deze werkdruk terug te dringen is uitbreiding van de formatie noodzakelijk en is dit niet alleen nodig om een goede werkgever met gezonde werkomstandigheden te kunnen zijn, maar ook nodig om te kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten op het gebied van onder andere de informatievoorziening, archiefwet, data, security en basisregistraties. Tevens zorgt de uitbreiding ervoor dat we onze rol en verantwoordelijkheid kunnen nemen in het samenwerkingsverband SGD en dat de doelstellingen binnen voornamelijk het domein samenleving worden gerealiseerd. Deze uitbreiding was al verwerkt in de kadernota en daar wordt in 2025 invulling aan gegeven.

De formatie is uitgebreid en de laatste vacatures worden ingevuld.

Overzicht van baten en lasten

Programma Bestuur en organisatie	Begroting 2025 voor VJN	Mutaties VJN 2025	Begroting na mutaties VJN 2025
Lasten	N 14.050	V 795	N 13.254
Baten	V 408	-	V 408
Saldo van baten en lasten	N 13.641	V 795	N 12.846
Storting in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	V 821	N 348	V 473
Reserve mutatie	V 821	N 348	V 473
Totaal programma Bestuur en organisatie	N 12.821	V 448	N 12.373

Bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo
Saldo	1	Overhead	V 522	-	-	-	V 522
	2	Griffie	N 162	-	-	-	N 162
Som Saldo			V 360	-	-	-	V 360
Neutraal	3	Overhead	V 435	-	-	N 348	V 87
Som Neutraal			V 435	-	-	N 348	V 87
Totaal Bestuur en organisatie			V 795	-	-	N 348	V 448

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Overhead, voordeel € 522.000

Conform de Financiële Verordening rekenen we in Sliedrecht overhead toe aan projecten. Tot op heden staat dat echter niet begroot. De toegerekende overhead levert een financieel voordeel op binnen het programma Bestuur en Organisatie. Het structurele effect van deze mutatie is onderdeel van de maatregelen zonder maatschappelijke impact bij de aanpak van het zogenaamde 'ravijnjaar'.

2. Griffie, nadeel € 162.000

Het budget voor de vergoedingen van de raadsleden (en burgerraadsleden) is de afgelopen jaren niet meegestegen met de landelijke afspraken. De feitelijke betalingen aan raadsleden wel. Nu passen we het budget hier ook op aan, hierdoor ontstaat er een structureel tekort van € 65.000. Daarnaast vragen de raadsvergaderingen structureel € 97.000 meer budget dan begroot door vergaderen in de Lockhorst. Dit terwijl de kosten van de raadsvergaderingen niet substantieel zijn gestegen ten opzichte van 2024. Met de voorgestelde wijziging voeren we de verhoging van het budget structureel door, waar dit tot op heden steeds incidenteel plaatsvond. Dit doet niets af aan de ambitie om voor de vergaderingen van de gemeenteraad terug te keren naar het raadhuis.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

3. Overhead, voordeel € 87.000

Met het inbrengen van de opbrengst van aan projecten toe te rekenen overhead (zie nr. 1) zijn de gerelateerde budgetten ook kritisch doorgelopen. Dit resulteert in een verschuiving tussen het programma Ruimte en Bestuur en organisatie.

Programma 5 - Financiën van Sliedrecht

Ambities

Ambitie 1: In 2026 en verder is er sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting en afdoende weerstandsvermogen

De Begroting 2025 is niet meer sluitend vanaf 2026. We zijn gestart met het proces om te komen tot de situatie dat er ook in 2026 en verder sprake zal zijn van een structureel sluitende begroting. Hiertoe zullen de 13 onderzoeksrichtingen die zijn aangewezen verder worden uitgewerkt. Het betreft de volgende richtingen (in willekeurige volgorde):

1. Niveau van dienstverlening
2. Niveau van beheer en onderhoud van de openbare ruimte
3. Temporiseren van investeringen
4. Gemeentelijk vastgoed (exploitatiekosten)
5. Bovenwettelijke voorzieningen in het sociaal domein
6. Efficiënter gebruik van accommodaties
7. Bovenwettelijke taken
8. Doorbelasten van kosten aan derden
9. Doelmatiger werken door taken elders of anders uit te voeren
10. Temporiseren en/of heroverwegen van onderdelen van de CWP 2022-2026
11. Verbonden partijen c.q. gemeenschappelijke regelingen
12. Financieel-technische maatregelen
13. Verhogen belastingen en overige opbrengsten

Mochten er naast deze 13 richtingen in de loop van het proces nieuwe richtingen naar voren komen, dan zullen ook die in de besluitvorming worden betrokken.

Speerpunten

We volgen ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds op de voet en anticiperen hierop in de P&C-cyclus.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We continueren onze lobby (samen met de Drechtsteden/VNG) richting het Rijk om te komen tot een afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken.	De specifieke lobby op het vervolg van de herijking van het gemeentefonds loopt. Er zijn diverse onderzoeken toegezegd door het ministerie, deze worden opgestart. Een van de onderzoeken betreft die naar de zogenaamde 'instellingsgemeenten'.
We verfijnen het denken in scenario's / bandbreedten ten aanzien van het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting, zodat we niet verrast worden door nieuwe ontwikkelingen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar risico's maar ook naar kansen.	Dit is een standaard onderdeel geworden van de P&C producten begroting en jaarrekening.

We houden het financiële beheersinstrumentarium (Financiële Verordening en bijbehorende nota's) op orde.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
We geven invulling aan de door de accountant genoemde verbeterpunten in het Accountantsverslag 2023.	De verbeterpunten uit het accountantsverslag 2023 zijn grotendeels uitgevoerd. De aanpassing van de Financiële Verordening staat gepland voor het 3e kwartaal 2025.

We laten de lokale lasten op verantwoorde wijze meebewegen met de economische ontwikkeling en inhoudelijke ambities.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2025:
De opbrengst van de onroerende zaakbelasting (OZB) wordt naast de reguliere indexatie van 2,8% verhoogd met de eerder besloten 6,0%. Dit als onderdeel van het besluit in het collegewerkprogramma dat de OZB in de periode 2022-2026 met 3x 6% wordt verhoogd om financiële huishouding van de gemeente gezond te houden.	Het tarief is in de besluitvormende raadsvergadering van 10 december 2024 conform dit uitgangspunt vastgesteld.
De afvalstoffenheffing is verhoogd met de reguliere indexatie van 2,8%	Het tarief is in de besluitvormende raadsvergadering van 10 december 2024 conform dit uitgangspunt vastgesteld.
Bij de verdere financiële verwerking van het Water- en rioleringsprogramma is gebleken dat het niet nodig is om het tarief van de rioolheffing te indexeren ten opzichte van 2024. Wanneer het tarief in 2025 gelijk blijft aan 2024 is er ook sprake van 100% kostendekkendheid.	Overeenkomstig het vastgestelde Water- en rioleringsprogramma zijn de tarieven voor 2025 niet verhoogd.

Overzicht van baten en lasten

Programma Financiën	Begroting 2025 voor VJN	Mutaties VJN 2025	Begroting na mutaties VJN 2025
Lasten	N 2.303	V 243	N 2.060
Baten	V 66.405	V 1.159	V 67.564
Saldo van baten en lasten	V 64.102	V 1.402	V 65.504
Storting in reserve	N 670	N 625	N 1.295
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Reserve mutatie	N 670	N 625	N 1.295
Totaal programma Financiën	V 63.432	V 777	V 64.209

Bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo
Saldo	1	Dividend	-	V 271	-	-	V 271
	2	Decembercirculaire 2024	V 15	V 153	-	-	V 168
	3	Onroerendezaakbelasting (OZB)	-	V 110	-	-	V 110
Som Saldo			V 15	V 534	-	-	V 549
Neutraal	3	Taakmutaties gemeentefonds	V 228	-	-	-	V 228
	4	Noord-Zuidverbinding - inflatie	-	V 625	N 625	-	-
Som Neutraal			V 228	V 625	N 625	-	V 228
Totaal Financiën van Sliedrecht			V 243	V 1.159	N 625	-	V 777

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Dividend, voordeel € 271.000

Het dividend dat we ontvangen van Stedin (€ 282.000) en BNG (€ 78.000) vanuit het resultaat 2024 is bekend. Dat is meer dan begroot, waardoor er een voordeel ontstaat.

2. Decembercirculaire 2024, voordeel € 168.000

Het financieel effect dat ontstaat bij de decembercirculaire 2024 bestaat uit aanpassingen in de maatstaven en een toename van het accres.

3. Onroerende zaakbelasting (OZB), voordeel € 110.000

Bij de begroting 2025 is per abuis geen rekening gehouden met areaaluitbreiding, dit wordt met deze wijziging herstelt. Per saldo levert dit een voordeel op van € 110.000.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

3. Taakmutaties gemeentefonds, voordeel € 228.000

Vanuit de stelpost taakmutaties zijn middelen verdeeld naar het beleidsplan schuldhelpverlening, st. Sociaal Team Sliedrecht (o.a. voor participatieplekken) en de bibliotheek. In alle gevallen betreft dit inzet op het beleidsterrein waarvoor deze middelen beschikbaar zijn gekomen.

4. Noord-Zuidverbinding - inflatie, neutraal

De subsidie SPUK Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur - Sliedrecht: Merwedelingelijn staat sinds december 2024 voor het volledige bedrag op de rekening. Vanaf dat moment wordt de subsidie niet meer geïndexeerd terwijl de kosten door inflatie wel verder oplopen.

Doordat het subsidiebedrag volledig is gestort ontstaan er renteopbrengsten. De verwachte renteopbrengsten worden gestort in de reserve Koers 2030 zodat (een gedeelte van) de kostenstijging als gevolg van inflatie kan worden opgevangen.

Financieel

Recapitulatieoverzicht programma's

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van het effect van de alle financiële mutaties met een saldo uit de Voorjaarsnota:

Bedragen x € 1.000

Mutaties	programma	2025	2026	2027	2028
GR Sociaal	Samenleving	N 785	-	-	-
Overhead	Bestuur en organisatie	V 522	-	-	-
Dividend	Financien	V 271	-	-	-
Beschermd wonen	Samenleving	N 218	-	-	-
Decembercirculaire 2024	Financien	V 168	V 129	V 174	V 218
Griffie	Bestuur en organisatie	N 162	N 202	N 162	N 162
Onroerendezaakbelasting (OZB)	Financien	V 110	V 110	V 110	V 110
De Driehoek	Ruimte	N 93	-	-	-
Afvalstoffenheffing	Ruimte	V 76	V 76	V 76	V 76
Oud papier	Ruimte	V 66	V 66	V 66	V 66
Baggeren	Ruimte	N 65	-	-	-
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	Samenleving	N 38	N 38	N 38	N 38
SPUK Bibliotheek	Economie, etc.	N 33	-	-	-
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Ruimte	N 26	-	-	-
Prestatieafspraken Tablis	Ruimte	N 25	-	-	-
Kunstgrasveldje Mozartplantsoen	Ruimte	-	V 3	V 3	V 3
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2025		N 232	V 144	V 229	V 273

Meerjarenperspectief

Diverse mutaties die in de Voorjaarsnota zijn beschreven werken ook structureel door. In onderstaande tabel wordt dat weergegeven:

Bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Begroting 2025 - meerjaren begroting 2026-2028	- N 3.568	N 3.671	N 4.557	
Septemercirculaire 2024	- V 28	N 109	N 251	
Winternota 2024 (structureel effect)	N 126	N 126	N 126	N 126
Belastingverordeningen 2025	V 48	V 96	V 144	V 192
Voorjaarsnota 2025	N 232	V 144	V 229	V 273
Begroting 2025 (stand na Voorjaarsnota 2025)	N 310	N 3.426	N 3.533	N 4.469

Reserves

Mutaties per programma

Enkele van de in de voorjaarsnota opgenomen mutaties betekenen een aanpassing (toevoeging of onttrekking) aan reserves. Alle mutaties op reserves zijn in onderstaande tabel weergegeven en worden toegelicht bij het betreffende programma:

Reserves gemeente Sliedrecht	2025		2026		2027		2028	
	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting
Programma 3 Ruimte								
Reserve afschrijvingslasten investeringen economisch nut	V	348	V	387	V	415	V	377
Totaal Programma 3	V	348	V	387	V	415	V	377
Programma 4 Bestuur en organisatie								
Reserve afschrijvingslasten investeringen economisch nut	N	348	N	387	N	415	N	377
Totaal Programma 4	N	348	N	387	N	415	N	377
Programma 5 Financien van Sliedrecht								
Reserve Koers 2030		N 625						
Totaal Programma 5		N 625						
Generaal totaal		N 625						

Bedragen x € 1.000

Totaaloverzicht verloop reserves gemeente Sliedrecht:

Omschrijving reserve	Stand jaarrekening	Stand (concept- jaarrekening)	Stand reserves na mutaties t/m VJN			
	31-12-2023	31-12-2024	31-12- 2025	31-12- 2026	31-12- 2027	31-12- 2028
Algemene bestemmingsreserve	6.477	9.545	10.065	10.065	10.065	10.065
Reserve afschrijvingslasten investeringen	19.149	18.613	22.012	21.241	20.100	18.981
Reserve ontwikkelingen IT	0	0	0	0	0	0
Reserve vervanging materieel afdeling PR	760	806	682	575	783	991
Reserve Klimaatmiddelen (voorheen res. Infra)	0	0	0	0	0	0
Reserve renovatie Nijverwaard	0	0	0	0	0	0
Reserve vervanging containers	762	761	539	518	511	504
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	5	0	0	0	0	0
Reserve weerstandsvermogen	0	0	0	0	0	0
Reserve afschrijvingslasten invest. maatschappelijk nut	4.238	4.054	3.869	3.685	12.101	11.691
Reserve herplantfonds	35	18	18	18	18	18
Reserve koers 2030	23.667	29.134	27.773	27.343	18.743	18.743
Reserve afschrijvingslasten maatsch nut Burg Winklerplein	0	0	0	0	0	0
Reserve vastgoed niet kernportefeuille""	309	309	309	309	309	309
Ontwikkeling reserves	55.402	63.241	65.269	63.755	62.631	61.303

Voorzieningen

De mutaties op de voorzieningen zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Voorzieningen gemeente Sliedrecht	2024		2025		2026		2027	
	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting
Voorziening wachtgeld personeel	V	14	V	14	V	14	V	14
Generaal totaal	V	14	V	14	V	14	V	14

Bedragen x € 1.000

Totaaloverzicht verloop voorzieningen gemeente Sliedrecht:

Bedragen *€ 1.000		Stand	Stand (concept-)			
Omschrijving voorziening	Stand 31-12-2023	jaarrekening 31-12-2024	Stand voorzieningen na mutaties t/m VJN			
			31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Voorziening spaarverlof ambtenaren	69	119	119	119	119	119
Voorziening wachtgeld personeel	18	0	0	0	0	0
Voorziening pensioen voormalige wethouders	1.643	1.867	1.957	2.046	2.136	2.225
Voorziening liquidatie Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	35	25	11	5	1	0
Voorziening buitengewoon onderhoud afdeling GB	1.878	2.208	2.607	3.005	3.403	3.801
Voorziening onderhoud woningen	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud haven	104	110	32	38	44	50
Voorziening onderhoud wegen	1.195	1.211	1.050	949	848	747
Voorziening onderhoud/egalisatie produkten riolering	4.824	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud ponton waterbus	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud bruggen	273	306	311	298	314	331
Voorziening onderhoud openbare verlichting	0	0	0	0	0	0
Egalisatievoorziening riolering	0	6.879	8.155	9.182	10.081	10.926
	10.039	12.725	14.242	15.642	16.946	18.200

Investerings

Onder de programma's zijn de mutaties in de investeringskredieten toegelicht. In onderstaand overzicht worden alle gemuteerde kredieten nogmaals weergegeven.

Bedragen x € 1.000							
Nr.	Naam	nieuw / aanpassing	U / I	2025	2026	2027	2028
1	Vervanging lichtmasten (2025)	aanpassing	U V	12	-	-	-
2	Kunstgrasveldje Mozartplantsoen	nieuw	U N	50	-	-	-
3	Vervanging weg Ouverture Noord	nieuw	U N	550	-	-	-
4	Rioolvervanging Vogelbuurt	aanpassing	U V	622	V 530	V 100	-
			I N	129	-	-	-
5	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	aanpassing	U V	3.515	V 4.750	V 901	-
	Bestrating Vogelbuurt Noord	aanpassing	U N	4.259	N 311	-	-
			I V	129	-	-	-
	Bestrating Vogelbuurt Zuid	aanpassing	U N	65	N 4.770	N 1.756	N 100
	<i>subtotaal Vogelbuurt (nr. 5)</i>		N	680	N 331	N 855	N 100
6	Atlas TW 150 Kraan tbv milieustraat	aanpassing	V	60			
	Trekker 1 John Deere 5720	aanpassing	V	75			
	Trekker 2 John Deere 5620	aanpassing	V	72			
	Vervanging Mercedes Sprinter 513 (VG-996-B)	aanpassing	V	60			
	Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	aanpassing	V	15			
	Sneeuwplough/zoutstrooier tbv haakarmwagen Scania	aanpassing	V	65			
	Sneeuwplough/zoutstrooier tbv haakarmwagen DAF	aanpassing	V	65			
	Kipwagen 2 (Minidumper type 7 ton)	aanpassing	V	30			
	Vervanging Mitsubishi VL-423-G Fuso Canter	aanpassing	V	65			
	Waterwagen t.b.v. tractor	aanpassing	V	18			
	Sneeuwplough/zoutstrooier t.b.v. Mercedes	aanpassing	V	35			
	Sneeuwschuif t.b.v. tractor JD 5620	aanpassing	V	15			
	Herderarm t.b.v. tractor	aanpassing	V	18			
	Transporter t.b.v. begraaftplaats (electrisch)	aanpassing	V	50			
	Tractiemiddelen (2025)	aanpassing	N	642			
	<i>subtotaal Verduurzaming (nr. 6)</i>			-	-	-	-
Totaal investeringen Ruimte				N 776	V 199	N 755	N 100

